No. २४६८ / क

Title श्रीदेवीशतकं सटीकम्

Author कैय्यटः

Extent १०९ पत्र Age सं. १९४८

Subject काव्य

श्रीदेवीशतक

नं. १५९८

No. 5336

Bundle #14

Misaaf # 23

Total F — 109

Complete

देवी

१

ॐनमोगुरवेसरस्वतीरूपाय ॐनमोल
वागधीशायहयग्रीवायविभवे कौ।
मोदकीफ्रकंशखकमलंकिनपाणि।
ये श्रणमयपरमंधामयन्मसादोज्वलम

मी महामोहतमछिन्नानारविनारायपानलाः
संविदिष्टरतंलस्वबुद्धिरविनैपोर्यायशाद्वैधेया
द्वीकावल्लभदेवश्चिन्नमतिस्तैस्मैभवानीस्तनो
पयोधेः किंययासमंकविकृतान्याठान्यठन्कथ
टंस्वबुद्धादिस्मतन्वज इत्यमकरोत्तस्यैवनमानंवा
मानन्दवर्धनकविश्वरप्रणीतकाव्येकिमलम

देटी
२

तिनाक्रियतेमयैवम् किंवापिपीलककुलानिन
सृप्यंतेमत्ते भंदनपदपंक्तिममेयमारान् वि
षमेत्रकाव्यमार्गेस्वरसेवासवलनिमामकीयम्ब
णाशनैस्म्बनैस्वदपियाति सर्वत्रकाव्यारंभेसंबं
धाभिधेयप्रयोजनानिज्ञातव्यानि सिद्धिःश्रोतृप्र
वृत्तीनांसंबंधकथनात्यतः तस्मात्सर्वेषुशास्त्रे।

षुसंबंधः सर्वं सूच्यते सर्वस्यैव हि शास्त्रस्य कर्मणो
वापि कस्यचित् यावत्प्रयोजनं नोक्तं तावत्तत्केन।
गृह्यते इहतु देव्यास्तोत्रेण सह नारायणस्य संबं
धः नदीयतृणकर्मीणि चेहाभिधेयानि नदाभि
यानद्वारकस्य च देव्या नारायणस्य दृष्टादृष्टफलस्।
ताभोगापवर्गफललप्राप्तिः प्रयोजनम् नन्वोदोक

विः स्तोत्रं शास्त्रिसूत्रः पंचभिः स्लोकैः कुलकं चकार अ
नंतमहिमव्याप्तविष्णोर्वेधा न वेदयाम याचमाने
व भजते प्रणते मा न वेदयाम ननापनीत क्लेशा।
यास्तुरारि जननतापनी ननापनी तत्तुर्येस्यास्तत्ता
नादीन नतापनो वक्रापमाविधेर्भो नियया सगेला।
योदया यासा तन्नायावजनिनस्थितिसगेलयोद

या याश्रितापावननस्य यायात्तनाच्छिद्नीचया या
वनीयाधियामायायामायासंस्त्वनाश्रिया नमो
सिंहसमायोनियस्याः स्वमादरेणवः नस्यास्ति।
क्षोधियंमातः कत्वंनोपाद्रेणवः नस्यापियो
मातः पादरेणवः सिद्धोकत्वनाम् नस्यावर्णाये
क्षमाणस्वत्रूपायाधियोमातः प्रज्ञाजनन्याः स्व

देवी
४

वेधिनः पादेरणवः चरणपांसवः ब्रह्मा केशि
श्रीसमीहितसंपत्तये कल्पेतांसंपयंताः माधवे
धा न वेदयं यां देवीं वेधा ब्रह्मा न वेद न वेत्ति न जाना
ति अपि शाङ्गमार्गो वगम्यते वेधा अपि न वेत्ति क
स्मो वराको ज्ञास्यतीति यथा क्रौधा ह्रतासोऽस्म
ते न धातुः पातुः प्रजापतेरपि न द्रष्टमते इसर्थः

किंभूतांयांअनंतमहिमव्याप्तविष्णोअनंतोभगवा
न्विष्णुस्तस्यमहिमामाहात्म्यंतेनव्याप्तंस्थितंवि
श्वम् त्रैलोक्यंययाताम् हरिमाहात्म्यवशेनहि
भगवतीजगदाप्ययंतीमागमः अथवाअनंतै
र्वहुभिरप्रमेयैर्महिमभिर्व्याप्तंविश्वंययाताम्
अथवायादेवीमातेवजननीवप्रणतेमानवे स्व

देवी
५

केभक्तेनैरेदयांह्यतांभजन्तेपोषयन्ति यस्मात्र
विज्ञेयस्तत्रपापाअपिभक्तेभक्तिफलभव्यत्रंके
भवतियांवेया अपिनवेदसाभक्त्याफलमेतिको
ज्ञेयमेममाफलम् १ अपरंयस्मात्तापनीनतुभो
नवीस्वर्तिः ननत्वत्पासदृशोवेत्यर्थः नयनस्पंथ
तापनीकिंभूतायादेव्याः नतापनीनलोकेशायाः

नतानांभक्तानांप्रपन्नानांविनाशिनाक्लेशणरागाद
द्वेषयथाताहशणः कोहशोवनतापनीतन्नुःस्मरादि
जनतापनीतोविनाशिनाक्लेशणरागादद्वेषयथाट
शणः कोहशोवनतापनीतन्नुःस्मरादि देवशत्रंमद
नीस्मरादिजनानांत्लापयतीतितनक्षीलेतिदेवप्पेवं
भूतेनैवेतितयोस्तत्सतत्वम् तथाद्दीनतामोजिममा

देवी
९

पयतिशापयमसौः अदीनजनाः पनोउक्षायअदे।
मुभयोः समानम् २ ययादेव्यावाग्रूपयाविधेर्ब्र
ह्मणोवक्रपद्मामुखविनलिनानिभांतिशोभंते की
दृशाः सर्गलयः क्रमपवालया क्रमगालयाः वेद
विदुत्रयमहतेनवंतेत इति याचदेवी साक्षाद्दया
दयामयीत्मर्थः तथायायाचदेवीजनिनास्थितिस

गैलोचिलोदयाजनिताविहिताः स्थितिसर्गल-
योदयाः पालनोमन्निविनाशायेनासौजनितस्थि
तिसर्गलयोभगवान्विस्वस्वनउदयोयस्याः साभ
गवत्क्रिकिरेवसादेवीतिभावः अथवाजनितउ
मादिनः स्थितिसर्गलयानामुदयः प्रभवोयया
प्रमदापियापावनतयापवित्रेनाश्रितासेविता

देवी
८

पवित्रमित्यर्थः तथाचयादेवीयातनाच्छित् या
तस्याप्राग्विहितदुष्कर्मविपाकः अस्यास्त्री
चयेनेनतथाधियाप्रज्ञयामायायाश्रयासोविद्या
प्रपंचः तस्यायांसडपपातः निवारणेनचयाव
नीयाप्रार्थनीया तथाप्रियालक्ष्मीस्तत्रा तथा
यस्यादेव्याःस्मरणादेरणमरणाभिनिवेशानत

मांसिमहाबोधा दधोधंसविनाशमायांतिशा तु
वेतितस्मापताटश्पापिंयामान्तुः पिषण्णानो ग्रस
विद्याःसर्वेपिनःपादेरणवः चरणरजोमिवःगस
हेकलंसनामिति ५ ऊर्णाणांसाधयामासयान
मांसित्र्यीमयी पायाद्धःसादयामापिक्छिदंजग
तिविभ्रती सादेवीवःशुष्मानपायान्तरत्नतात त्र

योमयीऋग्यजुःसामरूपाऋषीणांमुनीनांनमो
सि अज्ञानानिसादयामासनाशायो वभूवत्तथा
मुदितायामृषीणांहितमोसिनमोस्ति तथाद
याकरुणांविभ्रतीदयानांकिंभूतोदयांजगति
विश्वस्मिन् श्रेयस्किंदमनः पीडाविनाशिनी
स्मराद्विषायाययोवैचयाचेयेविधेःक्रियायांवा

च्युतोऽपिनष्टवनस्तवः सात्त्वपार्वतीमायापार्वतीद्दि
मवन्तमवोयुष्माकं नष्टप्रसन्नाभवन्तयादेवीः।
स्मराद्दिषाकामशात्रुणायया चैप्रार्थितायया दे।
व्याहेन्द्रदेनयाविधेः प्रजापतेः श्रेयंप्रमन्तदृष्टपा
तृषिलन्दाणाक्रियासिद्धांयाचाच्युतोऽपिनष्टव
हरिहरन्हिरण्यगर्भादिभिः स्तोतुमर्थः ७ या

देवी
४

दमावनयागेनस्वारायानयस्मारया ह्रीवैकेनवह्ना।
स्यायस्मायामाविजिनायया प्रतिलोमानुलोमत
एवायं द्वितीयः श्लोकः यायनाजिविमायास्माय
स्याह्नावनकैविह्नः यारस्मायनयारास्वानगेयान।
वमादयाः साधुहितकृत्ममालोकः सत्तामार्यांशुना।
तवः यज्ञेषुरूपमालोकः प्राप्नोमि अविशुद्धनाम्

9

स्मत्तलोमोमन्त्रेनस्तोकत्रयेणमहाविशेषकमि
दम् मायीयज्याप्रभास्तुनाथपावनीकरोतु याद
मावनयागेनदम् उपशांतचित्तनतेनावनंपाल
नेनदेवयागइष्टिः तेनसवारायायास्वाव्यमाराध्यतेभि
स्वाचीक्रियते यथानयमारधानीतिमरयाहरि।
केतवहास्यायहरीरिंद्रस्यकेतवहास्यायवाजो

पद्मास्यायस्मायामाः सविस्ताराः कृतोद्यमाविजि
ताः परास्ता अभिमानवशेन शक्रमप्युपहास्या
वकेचिदाक्रंमन्तितेप्यभिसन्नाययेनिभावः या
ऽयनाजिविमायायुयैनेविनते अजोसयामेविमा
याविगनश्चपंचास्पहंश्रुद्राविविधमायाश्चपंचा
वा यस्माद्देव्याः सात्वादयानिजाकरुणान

वमाशोभनाह्वावतोकेदैवादिभिरिहास्मिंजगति
नेत्रयानगानव्यासवैरेवस्तैर्मथः ह्वावनशा
ह्वैह्वावपिविस्मये यथाह्वावनासिस्हणीयवी
येइतिकाचसादयायारसावनथारापीसर्वस्त
तिः स्नादकत्वानवृत्तमध्यसतासाक्षनांबुद्धिधीः
कीदृशीधीः उत्तमालोकउत्कृष्टप्रकाशः यो

देटी
११

ज्ञावदौहिम्रनवगणशाशायवदह्नभासोपिपशपते
नवमंवन्द्वरिति रजस्तमोरहितप्रकाशात्पाहि
याबुद्धिस्तद्देवीसवत्पमाक्रः तथावयज्ञकेयंदी
यसेवनात उत्तमाउत्तवानतमाः विनाशितमोह
स्तत् उक्तनतमाश्रपिवेषलोकः संयजनः विशुद्ध
तामपगतकल्मषत्वेमतिप्राप्नोति ११ श्रग्रुहसा

धुन्नाणांयस्मामरायामह्नाविणा विङ्गनदीश्रादेवा
नोसामरायामह्नाविणा चरणांद्यातानिहृतकास
रावरणाजिरे रराजयानयजेवेरराजसजनानता
सावताहूंविकाभ्यर्थ्येनामाननयमेणाभिनः तन्वेति
प्रणतोयस्यानामाननयशोभितः इदमपिविशे
षकम् सांबिकाजननीवोप्रभाव अवतात्सदा

देवी
१२
12

नात यासामरासदेवासतो ऽथवासामसांवेदाति
ददातिसामरापिसतीसाधुत्राणायसज्जनपरि
रक्षणायारिणाघातुणासममशुद्धपुद्धमकार्षी
त कीदृशीदेवीविद्भेनासिनाकरवालेनदीप्ता उ
ज्ज्वलाकीदृशेणदेवानासमराणांसामंरंसंग्राम
भवमायासंक्लेशंहरतितच्छीलः तेनसामरा

तया सहारिणं ग्रामिवंगेनकलेशविनाशिनेस
र्थः तथानयजैवैनीस्तकैषैः रराजस्तुस्तुभेकं।
हेताराणाजिरेसंग्रामांगनेवरणावातनिहतका
सरावादारूहनिव्यापादितमहिषास्तदा अस्मन्
श्रराजसजनानतारजः प्रतिषेयात् हतनेरतमो
निषिद्धमातत् मातिवजनप्राणतेमर्थः यथावा

रजस्कं परमपदम् अपरं यस्यादेवानामनुष्यः प्राणन
शकः न नाभितः समन्तायशः कीर्तिन नेतिविस्ता
रयति अपितन नेत्रे वसचनाभ्यर्च्येनामाप्रज्या।
भिधानः देवीवाभ्यर्च्यानामनोमनेयस्याइतिअम
स्यसप्तमान् मानेनयशोभिनः मानेनयाभ्यामले
हाम स्मर्थः १३ संयंतेयाचमानेनयस्याः प्रापि।

ह्विमावयः संयतेयाचमानेनपुनर्क्लिप्रणेतेजन
म् याद्मानवमानेद्पद्माननमानद्। दानमा
नन्नमानिमथनमानवमानिता स्वरजबंधःसार
द्वनादपारानेरसहक्कौरवाधिका पुनरप्येवम्
इदमपिविशेषकम् सादेवीनेरत्नमान् श्रवना
न यस्माद्धिमाभाद्गृणोसंपुतंसंग्रामेयाच मानेन

देवी
९

14

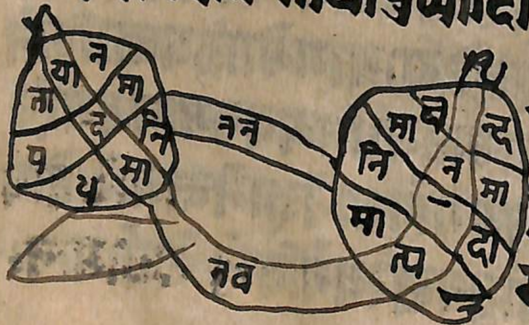
प्रार्थ्यमानेनत्वयः अपिमरणमलंह्रियाचदेवी
प्रणतेश्वकंसंयतेंजनेंयमनियमवेनेलोकमाने
नपुनर्किपूजयावापुनर्किसर्वभाति याटेवीद
मानवामापान्दपंदेदेमनेंद्वियजयेनानुवमःश्र
होयआनन्दपदेंआनन्दस्थानम् विघयाह्रिया।
मनुविलाभःकिंचाननमानेदानुनसमनुविस।

सानेसृजोंस्माचात्रूपोंददातिप्रयच्छति निरपभ्रं।
शापदभावसणान्तुविसृज्यंभवति एवंचपदद्वयेन
प्रकाशस्तूपंवाग्रूपंचदेव्याश्रागमोक्तंप्रकाशितं
भवति तथादानमानत्वमानिमथनमानवमाते
नादानेसमसात्रैथनसमर्पणमानेज्ञानेत्वमारोवाप
चातः तापवनिममविनश्वरंयतेविते येषांमानः।

देवी
१ख

14

वानां शुभांनैर्मानिनापूजिनादानादिभिरेवदेव्यावि
नायथाभवति न तथा शुभ्यादिभिरिमर्थः पञ्चमन्त्रा
जंवथः साक्षयाराषु
यंनागैर्वाका स्थवा
यिकाविद्यानिनींस
रत्नात् उत्कर्षेत्

ते: असकृत् पुनः पुनः असकृत् रमेरागं करोति क्षि
नीतिवसारसकृत् अभिमंतेन निरीह्वा वल्लवद्धा।
नात् कीदृशास्मनेपारेनिर्निश्चाद्धः किंच गौरवापि
कागौरवेणाप्रजयाधिकोत्कृष्टासेवंशांतकरिम
थः पञ्चमस्तुरुकवंयः ९ चक्रम् अत्तनमो।
हराशयोभवंतियामनाश्रिताः अत्तनमोहराश

देटी
१५

16

योयथाविरेवरंजितः अनंतरागा
तापायास्तारयिष्ठीभवापदः अ
नंतरागतापायाः सर्वेभोरीकि
यान्त्रियाः संयानितकम स्ता
गौरीवस्तमाकंमनंतरागता
पायाअनंतरमविद्यमानानते।

वर सौत व
ता दप श्ना नक्षफ़ दोरवा ग पि
तादू पारे न र स क त्री ल
का यिवार

कृतान्ताश्चागताःश्रामाश्रपायाविद्यामायासांतास्त्रनि।
घनापवैजस्रविनाशायाः क्रियाश्चिसत्ताक्रिया
टपहरान्तइहक्रियाविनाशयन्तिसर्थः यांदेवीम
नाश्रिताःपारांतनश्रामानराश्चन्तुजमोहनाशयो।
भवन्तिश्चप्रेरितात्तानिवहा श्चविनाशिनतसो
भंवन्तिसंपद्यन्ते यथायोगोयोश्चजन्मोविद्यमानश्च

यानःहराशयोमहादेववचिनंवचिरंवऊकालेरंजि
नश्चावर्जिनः नथायादेवीभवापदः संसारडुः।
खान् भवपवापनभवस्यानिवाकोहशणभवापद
अनंतोपधोनरागमापःस्मरान्निदोहृदयस्याल्मन
लारोयत्री उद्धरंतोभवापदइतिहृद्योगोकर्मण
वशो अथवानुमायेरागजनितास्तापास्तानाय

स्मनिद्निषणीनिदेवीविशेषणम् ८ यामा
यासजिद्दासऊशोकजालस्सपालिनी या
मातासर्वदाभक्तलोकजालस्सपालनी
गोमूर्निकांबधः सामरागमनायासमक्ता
सार्धस्वरानिभिः सामरागमनायासन्नुय
तात्रुयियऊणाः सामोदयाजयाषणोनेः शा

या
मा
या
स
जि
दा
स
ऊ
शो
क
जाल
स्सपालि
नी

देटी
१२

त्रौहूनेयथा सामोदयाजयाशानेगीवीएेगंवेंडो
जेहूं ययायायाय्ययासंययोयेंययेययाम् यङ्ग
मोंययेयायाययेयायायाययायङ्क सायांझे
रीसदाग्रुष्मान्सदाग्रुष्मान्सम्रूझ्ति शारंणंयोन
रोगक्कन्नरोगक्कन्दमेतिव पंवभिःऊलकम् ॥
सागोरीगिरितनयाग्रुष्मान्भवतःसदासननमवा

त पावातयाभक्तलोकजाश्च सप्रणतजनसमूह।
स्ययामायासृजिन याभसंतक्तनमोयासमुपना
पेजयनिश्चभिभवनियामानाकरुणापरासनीम
वेंदासर्वकालंयभक्तानामेवासद्रूपोकजालस्म
पानिनी श्रमस्तानिमलग्नानिपोकजानिवेदो।
जुवानियामालस्पानिनानियानयोन निर्हृतिश्च

देटी
१८

वृशंपमितिभक्तलोकस्यजालंसमूहः तस्यपाल-
नीगोप्त्रीवगोमृगीनिकावंधः तथायज्ञगणायस्याः
संबंधिनःपाशपाकिंकराः सुरारिभिः सार्धंदैत्यैः
सहअपिसंग्रामेगमनाद्योयमाः प्रवेशुसार्हंका
राः सासराःसदेवाः संतत्रासन अभूवन् किं।
हत्वा सामरागंसासवसकिंमपकापरिमज्यकिं

भूतमनायासम् अक्लेशम् यथावाजवाजन्मः।
ह्रितयासामोदया सहर्षायाशंभ्रोविपद्देशानैः
शैलैर्लीलेणराभ्रुथः हतैर्निपातितैर्सतितैर्मीवो
ऐर्दैर्वैः सामोदयाजयाशासंतोमोकृताविजया।
कोंद्दासर्वंतोभिमानानतजहेमस्कासास्त उदयो
यस्याश्तिसामोदया अपिजनाः ययादेव्याहेतु

देवी
१९

र्हंतयात्प्रयेभवेत्तच्छायायाविर्भूयत्रयाविस्तृश
रणाभवन्नभगवंतेवासुदेवेयामयासंयथय्यं
त्रभवस्मिहिहेतुदेवीतिभावः यथाचक्रोविंदम
गितोदेवीनदंतेतच्छतिश्रुदा भगवतीमागामः
मोयः सर्वेलोकः यामेययोदेवीज्ञाप्ययस्तुणादि
यियाः रयाययपुभिरेषैर्यातिगच्छति नच्छोलो

18

युष्मदस्मदोर्व्यत्ययः नैयायिकानामिवेति युष्मदायि

यनामिव शब्दार्थः नस्य यामाना

यनेषामस्यापि इष्यत इति विप्राणामिवेति

यि यद्यामा इवेति यदस्मद्भेदिद्वितीयास्थाने

जहातीति परिभाषावचनात् आमो यामात् तथापि

कारलोपेक्षोन इत्यमिति इयायजगामकिंभवा

यागमायेययात्रसप्राप्ययायोयोजनस्तांदे।
वीशारणमेतिसत्र्यमंडलभेदिगमागच्छति
मुच्यतइतिनामयोर्थः अमस्मयादेवीश्रया।
यायययेश्रयोज्ञानेदेवमनुकलंवाकथ्यतेन
स्पायः श्रयायः श्रयनमयः श्रामिः तदर्थमर्व
यायज्ञानश्राभयेययेभिश्रियेयस्माद्देवीश्रा

यश्चैक श्रायेनज्ञानेनयधनाऽगमनेनवापुत्रनाभ्रंसं
बध्नातिष्ठ्रयनमायः भावेयजपयरतिस्ज श्रा
एवौत्नपि नथायोदेवीशरणंगच्छत्नरः श्रमप्यमा
नःपुमान् सदापुष्मान्शोभनश्चिरजीवीसनस
मृद्धातिसमृद्धिंसपतिशप्नोतिरोगंगच्छन्देवनेन
कायेरनुवर्तनंबलप्राप्नोतिव्याधिवशादोहयं।

देदी
२१

यायीनजातभवतियोदेवीशरणमेतिसम्राड्
गरोगयमैस्वर्यंलभतइतिवाक्यार्थः २२ कृता
सदाययासंपदचानिसुरवैरिषु हन्तियावाङ्
योत्तराद्यानिसुरवैरिषुःजितानयायायानन्ताजे
नारसानन्तसारता नसावनानावसानयानन्ता
रिरिनानया याननारिरिनानयानसावनानावा

सननारसाननसारनाजिनानयायानमाजि स
वेनोमङ्ः मनमवार
निमनोभिरामयाज
रामयायाकरोणेक
दनया मदनयाऽने
मेलगांटदानया स

जि	ना	न	या	या	न	ना	जि
ना	र	सा	न	न	सा	र	ना
न	सा	व	ना	ना	व	सा	न
या	न	ना	रि	रि	ना	न	या

देवी
२२

23

दानव्यास्याक्रियतांनवादया विशेषकामिदम्
नवभवतस्तयार्थ्येयायैर्योनयस्य॰३ स्यानीमवा॰
स्थितिः सदासर्वकालंक्रियतांविधीयताम् य
यादेवासुरैर्वरिष्टदेवमातृश्चकृतासदानुग्रह
श्रुतिहासमयासम्राहिः ग्रुवानिजश्चेहमायायावा
स्त्रयौवेवरिरोमध्यमापश्यन्ती ३णश्रवानिपाया

निवसनानिवाहंनितिह्निनस्तिकेनस्हरवैः साधुश
हैः साचहरहननादिशुरिवस्युः याजितानयाः
विद्यमानेनयोनीनिर्दैषांतेजितायया तथायादे
वीननाजितारसाननसारनाननानाभक्तानोञ्जा
जिमः सध्यामातद्यस्तारस्तारंणविजयः तन्नया
साननासविस्तरा आयनमाननमितिसारसाहट

देटी
२४

24

तावद्गनरंदार्धेसादेवीमर्थ्यः नसाक्तानसहाव
नेनरत्नेणनवर्तनेइतिसावनानसावनाकित
सावेनेवमक्तानोसरत्नणाकिंच अवसानयात
नारिः अवसानेश्रंनकालेयाः यातवाःडक्रुति
विपाकाल्तासामरिः शत्रुविनाशिनीइनास्वामि
नी सर्वतोभद्रजापषः बंधस्तप्रसिद्धएव: तया

देव्यामनुभवारातिमनोभिरामया चित्तजन्मशात्र
वेतनोत्फुल्लयात्रिनयनचित्तहारिण्यातथाजरा
मयाणाकरणैकदक्षयाजरापलितश्रामयाव्या
धयःतेषामपाकरणेनतिरस्कारःविनाशनंतत्रद
क्षयावज्जरया अमन्त्वसुदक्षयादेहकारविद्यामा
हेतोर्निर्मलतांविरजस्कतांददानयाविनतंमात्र

देटी
२५

यक्ष्वेना २५ समायय्याविंड्हिनायय्यारणेसमा
ययायानजिनारिसेनया समायय्याचेह्रसमा।
श्रितः समाःसमायय्यासुग्यनयामनोज्ञनाःसा
भावद्वातवर्यानुनविभविनजुर्यावद्वालवभा
साजानानस्याशायशानवनलिनवनशायशासा
ननाजा सांतवमाननस्यारह्सिरसिह्वस्या

ननमोवतेमायायाद्कारणेत्रा मननमननम।
त्राणनकाद्यायाप इतिपदंप्रतिलोमानुलोमः
संयानितकम् सादेवीब्रह्मावकापायाद्यान
येंद्रहिनायथक्रमेयेकरणंसंग्रामंसमाययौ
समाजगाम एवंब्रह्मावकरवद्वीपएणीदेवीस
कंभवतिया समायथामकटयातिसेनयाशत्रुप्र

ततयानजितानाभिश्रमापिवसगयतयाह्लशातया
पुकः समाः चेद्रः ह्रंमहादेवमाश्रितः सस्मिष्टः
सन् स्फुटत्वंनययादेव्यासमाः देवीन्द्रल्पामनो
ज्ञानाभामणीयकानिययाचेष्टार्थयामासमत
समस्तावएयेच्छेश्वद्रः स्फटंह्रं याचसाभावा
तालवर्यातालनंतालः भावसचेतसः ताल

नैनैर्मलसंतत्रचयावर्य्योश्रेष्ठास्तुनविभविनतुः तु
नाविभविनीमहाप्रभावनतुर्मूर्तिर्यस्याः वलद्धा
वभासावलद्धः शुद्धः प्रवभासः प्रभायस्याः शुद्ध
प्रकाशात्मेपमर्थ्यः किंचजानानस्यज्ञानिनः श्रा
शयप्राणाभिलाषस्याणोनयानवनतिनवनप्रा
चशास्यानना प्रमयकमलषाएत्रलस्यत्तमस्त्री

देवी
२७

तथाजाजन्मरहिताः किंचातनस्यास्त्ववगतास
तीसातेवमेश्रेहः कवचः सोदेवसतोवाग्रूपेण
परमंसहैतंसेमर्थ्यः तथारहसिविजनेरसौरसि
कोयोसौहरः तस्यानिस्थानिनर्मोणिश्रवसेर।
परिहसितानिमानिश्रवतेसः कर्णाभरणंयस्याः
सारणशसंगामशायिणी अपंरमततमनंतमशा

णरम्का अतिशयेन मतमभिप्रेतेन मनेदेवी प्र
णमो येषां तेषां त्राणे भक्ता सक्तायतो दयां कुरु
णं या निरक्षति अप्रीतिवा प्रणमतां च यापरेति
भावः २७ उपासते के हि कृतोदयां यो जनाः स
दाराधनमीहमानाः शंभोः प्रसिद्धातनुतां वहन्ती
गौरी हितं सा भवतां विधेयात् अर्थत्रयवाची

देटी
२८

28

सागौरीमृनानीभवतांऽत्रुष्माकंहितमनुकूलेवि
धेयान्कुर्यात् यांजनालोकाः उपासतेनभवेतय
नः कांषिहूतोदयांकूष्टीनां सूरीभणांकूतोवि
हितोउदयश्चाविर्भावोयथानाम्कीदृशाज
नाः सदासततंसमस्तोभवन्मारायनेसंमुखीकर
णंसेवामीहमानाः कांक्षंतः किंभूतादेवीशंभोः

शर्वस्यानन्तताकार्यंवहन्तोविश्राणाप्रसिद्धाप्रथि
ता अथचसागोर्वाणोईद्भिनमभिमन्तविथयन्त
कीदृशीक्षाद्भिभिःस्तरिभिः कान्तउदयोविकासो
यस्याःशंभोब्रह्मणःअनन्ततामक्षशन्तोवहन्ती
प्रसिद्धा नस्मिन्नेवीनृपेणापिहृबमतास्थितावा।
गितिभावःशंभुब्रह्मस्वेराज्ञेयोयांजनाउपासते

कीदृशाः सन्तो स्वाभूनामायाराधने वितन्द्रगह्वणमोह्य
मानाअभिलषितः अमस्यसामोभूः वईश्वितेवि
धेयात् योजनाउपासते श्रीपतिंहतिकीदृशाः
सदाराः सकलज्ञाः धेनविनमोह्यमानाः प्रार्थय
मानाकीदृशीत्वंमांकाशिभिः कर्षणेऽहल्लविले
खिनैः कानउदयः काम्यागमः देवीचवाञ्छायोमद्र

तिरपीनिवाकार्थः २८ यांसच्यपवत्रिदशैः ग्रा

मांसः समानमस्यंतिसदानभोगाः ग्रवानिय

स्याः ग्रणनाविपद्देः समानमस्यंतिसदानभोगाः

यस्याः ग्रभावाक्रसदाविपन्नसेनावयानंदयिता

हरस्य मनोभुजस्याः वहत्तग्निजवः सेनावया

नन्दयिताहरस्यसंथानितकम् साङ्गनाश्चरीह

रसगिरीशस्यवल्लभादयितावोभवतांश्रियैल
क्ष्म्यर्थमवधानेप्रयत्नमावहन्तुविदधात्तयां
पुंमांसः नराः सर्वपर्वप्रणतेश्चसमन्तेनरमेव
त्रिदशैर्देवैः समास्तस्मान्नमस्यतिप्रणामेति
किंचसदान्नभोगाः सकृद्दानेनयागेनभोगेश्चवि
षयान्नभवेश्चवर्तते तथायस्माद्देव्याः प्रणताः

प्रकाः नमोगात्रभसिगतानाशंतिविदोयः शाङ्गीभिः स
मानेसहस्राणिपापानिसदासर्वकालसमर्पति।
द्रिपेतिनश्या यस्मादेवाःप्रभावोमाहात्म्यमस
दोम्भसाणेविपद्मसेनावथानेदयिना श्रीरिवस्
थ्यिनोहलनेनानेदयित्तापविमोघयिमार्किचा।
स्यमनोंबुजस्यचेतःकमलस्याहस्वबुद्धेः वि॥

देटी
३१

कासकत्वात् यतद्देव्याः प्रभवस्यवाविशेषणं
३ः हराजिताभाविनदेवराजहिपत्नमायानर
णाटभीतम् सापन्नबोधासहितेननामसदेवा
सेनाभवत्तोहितानाम् पुनरपिपठनीयपवंस
तिमहायसुकम् ४ हरानितिहेमिजेनेराभ
द्रानुदाहरयासयमाहबोधना शिवोयताप

प्रशमन्त्यानतवप्रशान्त्यानतवदृशाविधीयतां
विशेषाकमिदम् नयादेव्याप्रशान्त्यामेगात्म
भूतयानवभवतः प्रयास्मिन्महनितमदृशासम
ज्ञानेनशिवःप्रियात् प्रत्युक्तलः मसाविशंतया
वतनापप्रशमश्चाध्यात्मिकाधिदैविकाधिभौ
तिकदोषत्रयस्यप्रशमोविनाशोविधीयताम्

देवी
३१

32

क्रियतांयादेवीसुरानदेवान् द्वेषिजैनैः शास्त्रज्ञ
नैरभिद्रुतान्मलायितान् स्वयमाहवोयतासंग्रा
समन्ततोऽसतो इतिवक्ष्यमाणप्रकारेणोदाहर
दवोचत् कथमित्याह द्वेजिताः ऋभिभूताः सुरा
देवारणात्संग्रामादभीतेनिर्भयंकृत्वायातनगाक्छ
तमाशुस्त्वनोसंग्राममभयमितिमर्थः भावितादेव

राजहिपसेरावणस्यतमंतशाकनायेले अपरं
विभवतोहितेयामानकुलेस्यानेननामस्वापश्च
पमेवमर्थः अनस्यायादेवसेनासहदेवनेनेन।
प्रभुनाचसहराजिनाःसहपुत्राजिनाः नहिता।
नोतकिनानाविनर्विषयाणांशास्त्राणांमध्येभव
तःसंपर्किंविज्ञतम समस्तलोकयमनानमहा

देवी
११

33

यमकमिदम् वक्त्रंविभ्रमस्तुपहितचंद्रायायांस्मया
संमोहप्रशमनस्तदाकारःकारानीतामर
मरिमानिदेपदेपमस्कारणस्तुविभावःपा
यात् कांचीयमकम् सादेवीवोयुष्मान्पाया।
नयोपहितचंद्रावासंवक्त्रंबिभ्रतीस्वकांस्यति
शयोनपहितोदनसंश्चंद्रस्यशशांकस्यायासो।

म्लानिर्येननाहर्षोवक्त्रंतुविविभ्रमीथास्वयंनीत
थ्यासंमोहोहार्दंतमस्तत्प्रणामनेविनाशनेह
र्याकारााभान्तुतत्स्यास्वर्योयथातमोविनाशने।
दहलक्षहार्दंतमोनिवर्तनेदेवीमभिप्रायःत
थ्यायादेवीदेपसमक्षाभक्तस्यनरक्षितानिंघारणासु
विकारान्मोनासरंबंधनस्यापिनदेवमोरिंशत्रु

देवी
३४

आविद्वेपाज्ञ्ह्वावसमराष्ट्रेमाह्रूनवनीमर्थ्यैः कां
चीवन्मेखलावन् स्तस्वनान्कांचीयमकम् जल
धरमालानामहतम् ३४ ह्निनेह्निनेस्त्रनेस्त्रनेजि
नाजिनामितामिता जयाजयाजनेजनोयायाया
याम्वलस्खलम् आवलिनामयमकामिदम् जया
(ष्वादेवी नेनवाह्निनेह्निनेचह्निनेऋतकाले अस्त

भवतु हिते वनदी हितमिति र्वं हितकार्यैवर्ततेता

मित्यर्थः कीदृशी हिते हिते लसनेप्रसालकीट

शी देवी जिताजितानाम् लखजयसमरनाम् इत्ता

गताम् यामिन्त्रापरिच्छितस्वरूपा अमत यथा

हेतभूतयाजनोलोकोलसम्पर्द्यथयोजगामतेभ

कीदृशयायथाजयाजनमहितयाकीदृशोजनः

अजनःजन्मरहितःसन्जननंजनः इतिकृत्वा।
नेसमासः आमलत्वाज्ज्ञानरूपत्वैः शुद्धजनः
स्वस्वसदात्मोत्तावाप्तिसामर्थ्यलभनरूपकं।
भवति ३५ सकिंवःस्वकृतार्जनेविदयन्तीमा।
ज्ञायंतांज्ञायतामदुर्गोदुर्ग्रहतोभिन्नोद्वितीयया
मायासदायासदा साक्षात्साह्वविधानसक्रमा।

नमांमुख्यातंताख्यानंतांसंस्टमेव

श्चायासदालेशदायिनीतया साभूत्साद्दविधा

नेमजनानामन्साद्दकरणेमककमनसाभिनि

विघ्चेनमंलोकपालानांमुख्याश्चयानं श्रमश्च

संस्यमापवस्मरणेनेवनंनांविस्तीर्णांख्यानंतां

म् मत्मरनरःश्चेषबाऊंलमसपवस्फीतोविप्रला।

देटी
३९

36

पश्चापम्रोभोगंयेषांतेषांतापदंचेवदत्तदाम् ३५
यांम्हंतिंकिमपि:सरागिवपुषाध्यनेसमायोजि
तायाद्दहेवविनाशमापसद्दसाखुभि:समाघो।
जिताम् यानैश्च:स्वरासहकिन्नरनैरै:वदेविना
शास्तेसाह्देनभवतांत्रिलोचनवभरणोविनाश
स्तेत्रिलोचनवभद्दरपत्नीनेभवतः अश्वीवि

नाशस्यालक्ष्मीश्रुतिर्वानस्य हेतुर्निमित्तं भवतो
संपघताम् यासमवाप्य वश्वामदनारिश्रशरीरेण
समायोगजितानां मिश्रितानां मूर्तिं नेनेकि मपिकेनापि
हेत्वनायन्नेयारयन्ति याचाजिनामपरिभ्रंशासंभा
व्यदेनः समायः सप्रपंचोपि सन्देहेवा वलोको
वमहत्साजगिमवे विनाशमरणमापप्रापलेभ

देवी
३०

नथासुरसिद्धकिन्नरनरैर्देवर्षिसिद्धगंधर्वग्रहैस्तैःखे
देविनालस्पविनाशास्पनेस्त्वयने २९ मायास्ता
यास्त्रिलोक्याःशरणमकरुणाद्बाणदेमत्रवीवा
हैवरंहैवरंशांसंगैगेहन्ननममन्हामोहन्हांदेहंरती
शास्पाशास्पदथानामकलमभिमतेभक्तिभाजस्स्व
तेनस्मादस्मादथदोषाद्विमउपशामनोसर्वतः

पार्वतीवः वोप्युष्माकं सर्वतः समस्तादिग्दश।
कात् दिषड्उपशमनीशाङ्गर्मर्दिनीस्ताज्ञवकात्
.... अस्तादिमाविनाशिना अदभ्राभ्रपरि।
मिता महान्तोदोषाम्नूर्मोम्नूर्नडष्टा .... तया
सायामायाः सैषानापायास्त्रिलोकयाः भूर्भुवः
स्वर्लक्षणायाः शरणमभयपदस्थानम् अस्य

देवी ३८

श्वश्वकरणं निर्दयंकृत्वादारुणा विनाशितादे
शत्रवोराश्रुतरथयानाययासा अपिचस्वैर्निज
रैश्चामर्गैः अवयवशाडुर्भावैस्तैरशनैःशनैःकृ
त्वागहननमोडुभेदयसौमहान् स्वादोत्पदय
भवोमोहोविवेकंसंहारयंतीनिवारयंती
अस्मस्वभक्तिभाजः सेवासक्तंपुंसः शासनाशास

समकलमाभिलाषस्यमनः स्मृमैवैध्यानमात्र
समकलमेशेषमभिमतम् आद्यानायेषयं
ती १० सुरसुरचितचितनवनवभवभवनानाद
गेय येलयलयचरणेणचरणेननमामिनेते।
ननमामिनते निंरमावलियमकम् हेदेविस
रैदैवैः सुरचितनशोभनावनयाविनाटघान

वानमकृतानवाः स्तवाद्यस्याः स्तास्तुरचितचित
नवनवानयायेभवभावाः संसारसंभृतानाना
थवाबडप्रकारभयानिन्मन्निह सर्वमादरेण
स्तकैनयादेयाश्चागंथव्याद्याभवभवभवनाना
दवादवायययायातव्याः प्रथमार्थश्लोकेन संध्या
नम् नेतवचरणोपादोलयोलीलाविलासः

नस्यलयः ̄ " वरांगगमनेययोस्तो

नेतेनमनेनमानिनपद्योमोभवामिन्द्रोमिनग॰

ङ्कामीन्सर्थः १८ याविस्मयंचकेकारोपितान

वोन्नारीणां हृस्मस्त्ववपरमायाविद्यायसाकं।

समाहृतावाति वलेन तांनमयनाचसमरेषा।

नेकधाभातिभद्रकालीननया ख्यातिर्वधानतो

देवी
यं०
५०

ज्वलविलीनशोभानिभद्रकालेननया कला॥
पकम् मां देवीं नमननमस्कृननयास्मरभिदा
मदनदहनकेनभक्तोहरेणकारोपिता उत्संग
मारोहिनासनीनारीणां स्त्रीणां नवमसर्वविस्म
मयमाश्चर्यम् नथायश्चापस्पचयदीयधनुष
श्वसंबधीकेंकारोपिधनिरपिश्रीणामराती॥

नंतानंतं यं न विदुर्येपि तत्र चक्रे अपरं या।
ताराद्याप्रकाशाद्रूपिणौ विवाहाय साकाशे।
नक्षत्रयात्रागमासतो हंसो भगवान्वासुदेवस्त
वभवतः हंसोहिंसत्र इमेनेनप्रकारेणकेसा
त्रिदेवंमाहोवाचतस्मकथमिममाह परमाया
विहायविषकृतमतौः परिमाज्यानिबलेनवा

देवी
५१

ऊनासमाहृतावानिनानिहृतशत्रुगणाबलेन
भगवता संकर्षणाख्येनभ्रात्रासाकंसार्धंसह
तथायाचभद्रकालीकामायनीसमरेश्रुग्रदे
षनेकशोबहुधाभातिशोभतेययाचदेवान
नयाप्रणतयासमर्थंमंगलंसपद्मनयाहेतु
हेतनयाप्रशास्तयादेवीमानीसर्थः ख्यातिप्रा

कापातेवश्यकीभवन्तः नमन्तश्चनिसंबंधः ४ः तो
स्मरन्तयास्मृतैवेहिमानवन्तामरसमानन्तावा
निबलात्‌ यस्माणनेष्ठीः श्रयन्तेमानवन्तामरस
मानन्तावानिवलात्‌ तोदेवीस्मरन्तेचिंनयन्तहि
यस्मात्‌ यामानवन्तान्त्वानिनास्मृतैवध्यानेवा।
सतो श्रमरसमानत्वाः देवन्तस्यत्वानिश्रमृतादी

देवी
४२

निरान्तिद्ददाति नयायत्वमणनेदस्याः प्रकंमा।
नवतामरसंनवनीलिनं श्चानतामाचित्रवलात
श्चासमंतादाननंबधुरकंथरयदरानिवंसन।
स्परिमजपशंनित्स्भोपकर्मणिपंचभोनस्मादे
स्पश्चोसंदमीश्चियेनमसवेते ५। श्चनवरागस
मऊवदेहसमुपगतादहशोगरिशोनया

अनवरागसम्भूवदेहतामवनतोऽस्मिजगत्त्र
यतामसती तांसतोऽसंहतासाधीवावनतोऽस्मित्र
हृष्टगतःकीदृशीम् यानवरागसर्वोत्कृष्टा।
योसावगः पर्वतः सत्समुद्भवदेहतांतज्ज्ञान।
शरीरत्वमुपगताश्चाभासतोगिरिशानमहादे
वेनेहास्मिंजगति अनवरागसमुन्न अनवनेत्र

देटी
४३

43

ंतनेरागेगगेत्रेमगागसस्तुनमद्दर्षोहष्टुसदृशो न
ध्यावकालिदासः सतीसतीयेयभाविस्ट्टुदेद्दे
नितथाभवदावभवंससांवद्यानिवंदयति ४२
मेनेन्नूनमनेनमाननस्तुनानाम्नान्तुमेनोन्मना
तुनेननमनेनिमानस्तुस्तुनानोनामनानान्तुमे
मोनेनामममाननिम्नमननान्नानामिनान्नूमेः

सस्तुन्मिन्नानन्तुमानमीस्तुनिमनोमानानोनन्ना
मिति ह्मन्तरः ह्नेनेननोमानिदेविन्तुंनेशेरिंनय
देनः पायंनदेवनमनेप्राणानियंसाः पापयानीनी
यस्माः सेवेत्सर्थः नामाङ्कृयन्तभ्यामिमर्यादस्ह
नेतेनह्रेदेविन्तंभ्यनमः वंयंनाप्राणामामेतिभा।
वः तथाह्रेदेविमनाह्निमवन्माह्निलाउन्मनाः

देवी
यय

४४

सोम्कंठामती अनेनतावकेनोमानाम्नाउमेति।
नाम्नानंननिर्विघ्नमानंनमूजनंमेनेजस्तुंबु।
येतुविनर्केह्नेनानातुमेनानाविद्याअनुमाः स
स्तोयस्याइतिअस्तुना अनेनवनाम्नानोनामनि
मानंनपर्यासिः नामयाहोभ्युपगमेपकनोमा।
नाम्नाकतमामजाभवेदिमर्थः नद्यासोनेनत

पत्ताप्रनाफयपलत्वाएगाज्ञेसोनपाहः नियमेत्रभा
वः अममानानिर्मलमननाम्नानाम् नाम्नंनिमे
ममानंममनात्तानमहंकारः नेननिर्मलमत
पीभ्रंतममानानिर्मलंनेसमामेह्लनेमममाननि
मेन्नृयमननंज्ञानंननदेवान्नशरीरहत्तिरेषां उपमा
नहंकारज्ञानहमीनामिनान्निमेत्यनसमावः

देवी
४५
45

ऊनिमानोनिमान्निमाइनादाद्दिमादन्निमा
यस्याः गवेतायाश्चाकानम श्मान्निमेस्त्यं
मानेनथाह्मेस्तुन्मित्रानमाः स्तुदाह्मेणामित्रः
स्त्रिग्धः श्चाननमास्तुविवंद्रः यस्माह्मेश्चानेद
मयिश्मर्थः श्चमश्चह्मेस्तुनिमनोमानानतो।
त्रामः नदस्माश्चत्तिशीलंवेनिमत्रामिनीस्तु

ति मनसोमेघज्ञानमाप्याययतीतिभावः न
स्याश्चाकाशमितिसंबंधः यथ तांवन्देहंनवन्दे
हंज्ञानरूपंविधायया स्वयोरस्यतियोरसम।
होमोहमयीत्वचम् तांदेवीमहंवंदेश्रणतो।
स्मियायोरस्यविषयानपह्नुतस्यस्वयोः शोभ
नबुद्धिरूपासतीज्ञानरूपंवोधमंयगवेषमंग्रदे

हंशरीरं विदार्य निर्माय महामोहमयीं हृद
ग्रान्त्रणं नवं च कृत्वा तमस्यति द्विपतिनाशयति
यानन्तायां निस्त्यार्थ सत्तायां गिरिशस्य नाम
नैम्यहं भक्तिमास्थाय संज्ञायां गिरिशस्य तो
तां गिरिशस्य जायां हरस्य पत्नी सहमस्मि भक्ति
मास्थाय सेवां पुरस्कारमस्कोभनं कृत्वा वाञ्छ।

नः कार्येरितनोमित्रैमित्रैयाद्देवीनन्ताद्वारएम
ह्रियार्थस्मज्ञायागिरिमक्रोहृदवक्ल्वद्ववण।
योवाविशास्यतोयात्रिप्रशंसांलभंते ५८ य
दानतोयदानतोनयामंयनयाद्वयम् शिवेहि
तोशिविहितोशिवेहितो स्मरामितोस्मरामि
ताम् तोदेवीस्मरणकामेनामितामपरिच्छिन्ना

दैवी
५०

47

नामनभिज्ञोस्मरामिचिंतयामिध्यायेयदान
तोयस्याः शरणतोयोप्नुमान श्रयदाननः श्रेयोदे
वमनुकूलंतनस्यदानेंदयः दीजानेस्रुंपश्रतोय
दानतोह्नतोनेयाम्रयंतीनिविद्यानंतनयातिनग
स्कृतिकीटंशीदैवीशिवेशंकरेह्निनामनुकू
लंतथाशिवः श्रेयः पद्मोह्निनेचोह्निनेयस्या

स्नाम् ४० सरस्वति प्रसादं मे स्थितिं चित्तसर
स्वति सरस्वति कुरु देव कुरु देव सरस्वतिं
हे सरस्वमाखिदे विस्वति प्रसादं मुहुर्म्मतिशाये
नवप्रसादं सरगच्छ स्वति भाहो स्वतवामर्थे॰
तथा चित्तसरस्वति चित्तमेव समस्तान् सत्
द्रुतत्रमनः सरस्वति स्थितिं पदं कुरु विधत्त

देटी
५८

48

स्वदेहेशरीरं न देवकररूदेहसंज्ञेयरपस्या।
नेतनिम्नावस्थानात्सरस्वतीनदीवसरस्वती
तस्याश्चामञ्चणंशरीरे निम्नोदितवान्द्रपत।
यास्थितेतिभावः ५८ त्वङ्किभावितयियो
जगतामत्रयेत्रये जन्मवंत्नामहंमस्मेतेषां।
मेवान्हरणांन्हरणाम् विरोधाभासः हृदेविये

नरास्त्वदङ्घ्रिभावितधियः त्वत्सेवायैवाप्ति
नीयचरणाब्जेस्मिंजगति जगतां विष्णुपाने।
त्रयेत्रैलोक्येयेसन्तितेषामेवजन्मावर्गंस्तज
न्मत्वमन्त्रणामेवविनष्टकरणत्रयामहंमा।
न्येस्मिंजगतिऋषिपितृदेवानांब्रह्मचर्यंप्रजा
यज्ञयदानतर्पणं तदेवीभक्त्याभवतीतिभावः

देवी
५९

अत्रैवेत्रयेऽत्रनराणांनराणामितिविशेषोयाभासितं
जगतःसातिरेकत्वंगतिरस्यास्स्थिराधिकान्तर
स्पज्ञासभावारेःसाम्यज्ञासवरसास्स्थिति अर्थश्चमो
यम् हेदेविअस्यजगतःत्रैलोक्यस्यसातिरेका
सातिशायागतिःपरायणं शरणमित्यर्थः ।
कीदृशीस्थिरानपायिनीअप्यायिकासर्वेषां

५९

49

गरीयसीतिभावः तथात्राऽस्मिंजगति अस्मता
वासनीअग्रेंद्रोह्मानरश्मिसहस्रतारेणवर्तनशीत
सहस्रतारायासहस्रतारा ... अनायासनमोह
नाशयामीत्यर्थः कथमत्रासरमस्मीति कृत्वा
त्रासरेमयाभिनिवेशोस्थितिः ध्यानेनविद्य
तेयस्मिन्सर्वतोभद्रायेन्नयाऽध्यभ्रमादर्थम्र

मङ्गनिकथ्यते अर्थभ्रमोयम् त्वन्नामस्मरणा

न	ग	नः	स्मा	ति	रे	का	न
ग	ति	र	स्व	स्मि	रा	पि	का
त	र	स्म	त्रा	स	भा	रा	रे
सा	स्म	त्रा	स	र	म	स्मि	नि

देवनलक्ष्मीश्चपला
येतसर्वेनः पार्वतिदे
प्रमलक्ष्मीश्चपलाया।
ते हेपार्वतिनिचिरिजेत्वन्नामस्मरणाद्धैवान्त
संज्ञाचिंतनादेवलक्ष्मीर्नचपलायतेचया।

त्वं चराचरमिनवल्लनीमर्थ्यः तथाप्निशंव
रितेसर्वंनोदेवदिक्कं सर्वंपदार्थेभ्यः ग्रलक्ष्मी
र्दौर्भाग्यपलायनेहरीभवति ५९ जयेनभक्ता
विशेषासमरायस्त्वाहवे त्वभ्यंनमस्विलो।
कार्यंममरायस्त्वाह हेदेविनवभवमाः से
वैधिनः भक्तासेवकाः ग्राहवेसंग्रामेजयंरि

155

सर्वोत्कर्षेणवर्तंतेपरानभिभूयेतिसमर्थः कीदृ
शाभक्ताविनेशानेवैश्रवणेनसमस्तुल्यः रा
यर्नेयेषांनेविनेशासमवायः तस्मात्तेभवैस
नमः कीदृशीभूयाणांलोकानांसमाहारः
त्रिलोकीरक्षणार्थंयः समरः यक्षफेनतत्राः
यस्माः असंमतास्यन्त्वाप्नाप्तावाहवोस्तु

जायस्वाइति ५२ समंसम्यक्कंउन्मीलयहृदि
भासिविराजसे हिंसामरीणांत्वंसेनांवाहि
नीमुदकंपयः हेदेविविराजसेविगतरजो
विकारेहृदिहृदयेत्वंभासिपोभसेकिंकृ।
त्वासम्यग्विधिवत्सत्वंवेनोशगणस्तुन्मीलय
कटीकृत्यातयाहिंसांशान्तृणांसंबोधयंती

देवी
५२

52

वाह्निनीचस्तम अरीणांसारवंनीसेनांसेखरां व
मुदकंपयःकम्पयांवकारकम्पितवनी भासि
विराजसेद्विषां अरीणांसेनवाह्निनी उदकं
पयइति पुनरुक्तमाभासनाम्तुनडक्तवदाभासो
यमः नतपुनरुक्तः ३५ हरागतरसायमःसेव
नेयस्तवसत्तनोः हरागतरसायमःसेवंनेतस

सिद्धयः हे देवि योयमः प्रकर्षः प्राप्यवानन्तेव।
भवन्याः स्तुतीः प्रशंसाः सर्वैवविदथानितनस्यस्व
सः सिद्धयः मनोरथ्याः अणिमाद्यावाकल्पंते।
सर्वैवकिंभूताः सिद्धयः हृदागमरसाः हृदागमो
उद्धसक्तिः ततः नरउत्तरणसाधयंतिसंपादयं
तितव्लीलासाः पथ मोहंहत्वासदैयासिसा

देटी
५३
53

त्वमेंडुरवासिनायानस्थलययमेकेनमात्वमेव
रवासिना ह्रेश्रेवमातः सात्वंवक्ष्यमाणस्वरूपा
केनाम्बरवासिनाफसदादेवेननमस्ययमेसैवे
दैवैरपिनमस्यसेइतिभावः सात्वंकायाभवती
रवासिनानाहृतत्वेऽनमोहमज्ञानेहत्वाविना
शयप्रकाशात्मकसत्वगुणमयंयश्चाम्पदेस्त्वकी

यं प्रकाशस्यान्तं यामीत्यर्थः तथा चोक्तम् अना
हते पात्रकर्णेऽभग्नशब्दे सरिद्द्रुते शब्दब्रह्मणि।
निष्णातः परं ब्रह्माधिगच्छति प्रकाशरूपत्वस्वस
सुषदक्षे दाक्षुदावलौ प्रज्ञात्मनेन निविमलास्य
नाटस्य प्रसिद्धिनाम् अपशब्दाभासः इदेवि
अस्मिन् विहन्तावेदनं विनज्ञानं तद्विद्यते येषां

देटी
५४
54

तेषां संबोधिमांद्यांशि त्रुद्धो प्रज्ञात्मनाज्ञानरूपे
ण विवेकात्मना प्रकाशप्रकटिकृत्वा इनदि
मलाद्यादिमत्स्यानि हसीमर्थ्यैः कोटंशीत
म रहस्यात्मस्मे वा यत्नायेत्रुमांसः नपवसस्य
शालिः तस्य खेदद्वायायासः तस्यच्छेदे विनाशे
श्रुबुदावलीनिभावः रहस्त्रुसमस्यप्रज्ञात्मने

नटश्यसविद्धनामपशाह्ववदाभामनगादपशाद्वाभा
सः ५८ भवन्तियेनिरंतरंतवप्रणामलालसाः
मनस्तमोमलालसा भवंतिनैवतत्क्वचित् हेम
वानिशंवभातियेजनाः निरंतरसेविरंतेक्रमान
वभवभाः प्रणामलालसाः प्रणतिपरास्तेमन
स्तमोमलालसाः चित्तमोहकलंकनिःशोभा।

दैती
५५

नकश्चित्कञ्चिद्वेत्तिसम्पद्यते ५७ विभावना
उत्तरश्चिक्रमेणादेविभावना वस्तुध्यातिस्थिरेत
रेनितेनतमेवपुष्यति हेदेविशायविभाव्यापि
मान्त्रविहितयेक्रमेणयथाकाविधिना अनाऊ
लास्थिरानिश्चलाभावनाभक्तिः अतिस्थिरेणते
अतिशयेनास्थिरा दिनेरविनश्चरेवस्तुविषारी

रनितांतमेवामंतस्तुष्यन्निगुलप्रहासरसमर्थः
अस्थिरिस्मिंन्समारनवञ्ज्किरिवस्मारमिमर्थः ५८
महोदयानामवधीरणेनमहोदयानामवधीर
णेन महोदयानामवधीरणेनमहोदयानामव
धीरणेन ५९ पादाभ्यामयमकम् नदयंनेरक्ते
नि इमदयाहिंसास्तेषामदयानामहसेजःरणे

देवी
५९

३२

नसंग्रामेएणयातंयानमहो आश्चर्यदयानामव
थीरेणेनतिस्कारेणावधीनिहतवतीनिदय
तयाहिंसा नेसमरं महोदयानाशुमतवोस।
तीनांश्चवधीरेणनावधिदत्तपणेनथीरयतीति।
धीरंणेयेर्यंकतीरेश्नमोस्वरेश्चंशुश्चवरदत्तसम
हाशानानांयेर्यंकतीरेश्चंशुपालयेनियावत्।

९

नमज्जनेनतीर्थानांनतद्विशुद्धिप्राप्यतेशुभम् नमज्ज
नेनतीर्थानांसेवयायत्तवाम्बिके हे श्रेविकेमा
नः नवभवसाः संबंधिमातीर्थानामागमानांसेव
यासमाश्रयेणननमज्जनेनश्रवणेनजनेनयकुंभे
फलेप्सवः प्राप्यतेलभ्यतेतत्तीर्थानामृषिसेवन
जतांनामज्जनेनप्राप्यते ८ श्रयातिमोहेनिःसार

नमेव

देटी
५०

भारतीमयम् नत्मसादाजनः सारभारतीव्रतमे
मयाम् हृदेविश्रयंजनः लोकेः नत्मसादानदी
येनर्कर्णेनसारभारतीवंतंसाराष्ट्रथानाचासे
भारतवाक नइतेतनमरतामेनिशामेनिपश्पती
स्वित्तंपलभनेश्मध्यः वाङ्किनयोहि्श्रयानापशं
तीतथाचोक्तम् श्रविभागातुपश्पतीसर्वेतः

संयतक्रम स्वरूपज्योतिरेवांतः स्वस्मावागन
पायिनीति कस्मिन्समयेमोहेऽज्ञानेऽस्तमयंवि
नाशंप्रयातिगच्छतिसतिकीदृशेमोहेनिः
सारभावनोद्भूतेन निस्सारस्य दुर्बलस्य यथाभा
वश्रायासहेतुः नष्टमोद्भूतमेऽत्र विषयायास।
दृश्यमर्थः ८१ श्रीस्वप्रभावद्रहसितास्तनाया।

दैटी
५८

58

निर्मलागिरः शास्त्रप्रभावद्भासितांस्तमस्ति
मिरच्छिदः द्वेषस्वजननियाः सतांसाहृतां
सखीणांसंबोधिम्पः शास्त्रप्रभावेणपदवाक्य
प्रमाणानांमाहात्म्येनद्भासितागिरः वाचोनि
र्मलाअकलंकाः निरपशाह्मास्तास्त्वंशास्त्र
प्रभाश्रात्रुथदीपितयास्तिमिराच्छिदोन्यकार

द्यौवह्मासिविभष्ठियारयसिनिरपवादावावे
मोहृह्मलवाग्रथमिमर्थः समीहृतोसमान
तोविभावितोत्रसन्नयः विभावितोत्रसन्नयः
समोहृतेसमाननः हृदेवितेनवसमाननः।
सम्पन्नाणतः यश्हृसंसमारेश्चत्रसन् श्रविभ्य
त्समन्नविभौभवतिवाछदेवाभिब्रह्मणिह

तः नगतः मोदेनशामशनिभावः शामीजितें
द्रियस्मन् सत्रयेविद्यामानतीतिः सत्रसंसारे
विभाविनीलन्नितोमाननोज्ञानानहेतोः सं
श्रयत ईहतेवेहतेयः संसारसमन्तयाभगवं
तेविसंसनश्रितः सोपिसंप्राणनश्चनोहिद्यमा
ननीतिः शामीवशामज्ञानः विसंघशामोनीति

भावः ८२ मातरेत्वापदंसयस्त्रुष्ठितास्तिकथं
जनाः मातरेत्वापदंसयस्त्रायेश्रेयः समाग
ताः हेदेवित्वांमातरेम्बिकायेजनालोका
श्राश्रिताः तेकथंकेनप्रकारेणसर्वसत्वाए
मेवश्रापदंमातरेत्वमालयर्यन्तुडः खशुगीर्य
वंतेनरतिभावः त्वोकीदृशोमासमंदशोभन

देवी
८

स्यान्तेजनाः कीदृशाः आयमग्निमंत्रैर्यः शी
वे समाश्रिताश्रयिनिहुतः ८४ भातित्वद्दे
हे सेहे संसेवध्रुरनन्तरम् संसारात्त्रैसदाहा
ले संसेवध्रुरनन्तरम् ८५ हे श्रम्बमातस्त्वन्त
तंसंसेवेत्वन्कायसंगेसतिशृण्वन्नतु त्रि
पुरारातिःशंभुःभातिशोभते तेनत्वंसंवीयि

वतत्समंथकवंवद्गुः पश्यंतीवागनंतंपशरीरं
संसाराख्योजगज्जल्पोसत् तंदृशोभनंसवम
तुतरमविद्यमानापरंश्राऊः श्रवेनतत्त्वविदः
एवंगायंतीमर्थ्यः यत्क्रमेनिमसंसागीयक्ष
मेतदिदंमनः स्वच्छलोभक्तियोगस्तेस्वकंलो
कविवेकस्तः हेदेविय: शमेविषयाणामस

गेमनश्चेतःनिसक्तेसंगिसततानुरक्तंतदि
देतथ्या विथमेतन्मेसमयश्छेदोह्रियतेसत
वसंवेयियोभक्तियोगः सेवासंगः सः स्वच्छ
लः शुभ्रश्चविद्यमानच्छलः निश्छिद्रः सत्र
त्वच्छेनिर्मलंलोकानांजनानांलोकयोर्वद्ध
मुत्रचविवेकेप्रकृतिपुरुषोत्तमोत्कर्षस्तेने

जनयति अतएव इहाज्ञपात्रचसच्छता ९९
केवंते विनन्वेनहृनस्वरूपेणनाभेव केवलं ते।
विनन्वनश्रासेनविमलापियम हे देविनवण
ताः त्वत्पकाः जनाविनन्वनहृनः विनेनोरनं।
गस्यानहृतोविनानेकारिणः भवेसंसारेकेव
लंतेके श्राविभवंतिनवणनाजितकामाविद्व

दे टी
५२
62

च्यंते इति भावः ने केवलमननमव्यापाराः संतो
निर्मला समोहापिये बुद्धिवितन्वंतो विस्तार
यंतस्त्रासनेति शेति यावत्संसारः तावद्धि मोहाः
स्वयमवन्नप्रणताः भवेन निवर्त्यंते इति वाक्या
र्थः ५७ दैविनिर्दग्धकामस्यापि निरावरणा
त्मनः हरस्य सुभंसतानेननाम्ना सोऽभ्यजेन तथा

ह्लेदेवि त्वं हरस्य गिरिवरतनयाय वस्य शिवस्य
निर्दग्धकामस्य भस्मीभावितमीनकेतनस्य
तथानिरावरणात्मनः निर्गतमावरणमपरि।
धानमात्मनो यस्य शाम्बरस्य दिग्वाससः सुभसे
तानं त्वमेव प्रतानं श्रेय विस्तारः तेन कारणेन।
श्रेसो हरः तथा माहात्म्य युक्तो भ्राजेन शोभते

देटी
८३

13

अत्र च क्रियांऽश्माकोदैव नास्ति विमृष्टमान
श्चार्थेनोन्वयः यवं क्रियायाअभावात् अभस्त
तान मितिहिनोयानुपपन्ने त्वमितिप्रथमाया
असामानाधिकरण्याश्च यतन्यनीयमानार्थ
संबंधिनो क्रियायोगोपिनाभवति अत्रैवव्याख्या
नाहुम्पनेतदावान्वयोभवति यथादेवनिर्दे

गधकामस्यनिरभिलाषस्सतथानिभावरणा।
त्मनः प्रक्षीणक्लेशजालस्वभावस्य यतस्त्वम
शुभसंतानमावरणसंततिहरासिनिवारयसि
तेनाशुभसंतानहरणेनासितथाभ्राजते दीप्य
ते ५८ हि बद्धियास्तपादविशुद्ध्यनेयतस्त्वा
वतोजनतिजयाशयानकः स्वावतोजनति

देवी
८४

64

जयाशयानकःकरोतिनित्येष्वपि मधुसूदनस्य।
सः मधुमथनभगिनिकासायनिजजननिमात
ग्रतोस्माद्वक्ष्यमाणाद्धेनोःकःसमाख्यापिसं
ग्रामेजयाशयायाविपरिकवाभिलाषेणस्तवा
नतीनेकरोतिनविद्यातिसर्वोलोकोजिगी।
षुस्तवस्तुतीविरचयतीमयेः यतोयस्मात्

कारणात्त्वभवमाः आननः प्रकः जननिजया
लोकात्मीययाविषड्गियाशात्रभीमाकर्मा।
शायानकोपिनिरुद्यमोपिसंपादितमन्त्रेणमे।
वप्रणामानेनरमेवविरुद्धानेमज्जनेनतनोहे।
तोतितिसंबंधः ९९ जागेनिद्रामिवर्यायिनि
यमनवरस्वैरदत्तायययज्ञास्वाराथलासम।

यानियजनजननिज्ञेयस्तवस्यावभाम् नाना
शुण्यागमस्याजननमनमयस्तानंनेयावया।
धीः याननयाविभुत्वंनत्वनमरलमनस्वाम।
ससावहासे प्रतिलोमानुलोमतपवार्यंदि
तीयः श्लोकः सेवहावसासमस्वानमलरस
नत्वंभुविधानन्तायाधीरावंयाननतायम

नमननजस्थामगाण्याङ्गनानासाभावस्यास्तुय
न्नैनिनजनजविनिध्यामसताधरास्वास्ताताय
मादरसैरवनमयनिचिह्नावरिहानियोज्या ॥
श्चनेनसहसंथानितकम् हृदेविस्यासमला
नवसितिसदोह्नपंसनिकृते नेनसांवसभव
तोह्नास्मिंजगतिसमसान्समग्रानवरदयाव

मित्यं भुवनान्यायसांजगत्क्षेत्राणांनिष्ठापराको
टिः तथारिवर्गीशत्रुप्रथानानामाधीनांमनः
पीडानांचनियमनायनिरांकरणायवरसा
गीकारसैवंरसांतंश्रेणादमनाविनीर्णायना
दीर्यांविनाशिनी आज्ञापासनेयया तथाद
नेदानंयस्मास्मानप्पायतत्रेतिपृथक्शक्तिः

स्वारायत्वेनानिस्वारायत्वेन स्वविसेव्यन्तयासमा
निखश्रंतिमानिथ्यानिनांयोगिनांयानियजना
नियानाः नानिजनयनियानस्माश्चमंत्रांणज्ञे
येज्ञानवेथैस्वस्योनिश्चलोवभासोःप्रकाशो।
यस्माः ज्ञेयस्वस्यावभासाः तथानानाप्रुण्याग
मस्यानानाविधेषुप्रुण्येषुप्रुण्यागमेषुयमेषा

दे टी
८२

स्वेश्वतिहूसितत्वं तथाजननमननमयज्ञानेनं।
ध्याजनानांननमननमयंश्रवणमननमयंनस्त्रमोगा
दागनेयज्ञानेनेननेंध्याविद्यात्रूपासतीनव
नीवेमर्थः वराप्रेक्षाथीश्वंत्व तथोद्धत्वसर
लमनः त्रैननस्तवेनसरलंमनः चेतयस्याक्ता
दृशिदेवि नमपवतामसंश्रज्ञादिनास्त्वा।

पैशाच नमस्ताममसस्योमोहस्यावह्नासेत्वंविभु
त्वमीशानंत्वयानागता नव्यालवा अपरं हेअम
लरसनत्रु अविषयमानोमलरसश्रावरणा
गस्त्वैवश्रावीरयस्मात्तस्माच्छ्रात्कृतिंत्वभवा
नोभुविभुर्मोयस्मात्त्वाविधिवन्नमस्कृता ज्ञाता
स्वामिनीयोगाथैर्यप्रकाशंयथाप्रणम्याः नन

देवी
६८

ज्ञापितवत्ता सर्वदर्शिनीयमनमननस्यामग।
एणाच यमनेनाहिंसालयसमञ्जलवयोपवि
गृहाग्निविधिनानस्यामनेनज्ञातेयनस्यामव।
लेनेनगएणापरिच्छेद्या नस्याज्ञनानायविज्ञेऊ
वेणाश्चसतीहेस्वयसेषोमनघजनेनस्यागुनि।
नजनजयविनिश्चनीस्वरलोकपरिभवकारिए

सैवं प्रकाराद्गायनादरैर्वैः ध्यायतो वर्षमोदरो
निर्भयः स्वश्चात्मा येषां नैः भावस्याशयस्यात्ता
तावुद्धानथाथ्यामसत्वायस्याथ्यामानां क्षमता
णां नमोमयानां नमो मत्वा यथा ॥ स्वात्मीया
श्रवनमय्यनिधिः पालनमयं निधानं तथा वरि
ष्ठा श्रेष्ठा श्रुतिर्योऽन्यानकेनोचितस्त्रर्य्यैनेरानेतेति

१५६

देवी
५९

भावः ॥ अलोलकमलेविमललामकमला
लये पाहिचंडिमहामोहभंगभीमबलामले
भाषाषट्कसमावेशः हे देवि पाहि दत्तअलो
लाचपलापिनवकमललक्ष्मीः अलोलकम
लानाटपीतयाविमलमेवललामकमलम

अविदितपरमार्थिभक्त्यासिवयास्त्वलभासितथा।
भवात्तुकृत्वापिद्वाभवंद्विणोपिसंसारेनिद्वं।
स्मि अपिवध्येयापिचिंतनीयापिसतोअध्येय
तंपठनीयत्वंसदैवसर्वकालंयासिगच्छसि।
अपिरिद्वंसंभावनायोयाडगोडगमासास्त्वल
मायाभवात्तुकृत्वासाभवश्रीयाध्येयासाध्येय।

देटी
५५
८.

साध्येयत्नोयानीति अपिशाह्मेणविरुद्धवदाभा
मनाह्विरोयाभासोयम् ५८ महदेहसंसयसे
नमवसमासंगमागमाहूरणेहरबउमरण।
नंचित्रमाहमवसरउमेमहसा संस्कृतमहा
वाहमाषासेव: प्रकृतनमास्संस्कृतनग्राह्यार्थ
लावत् हेदेविमहदेउमर्वदायिनिमेममं

सरसंयंस्वरादेवाः संधिरवयिर्यस्यनम् श्राग
माहरणेणपास्वाजेनेसमासंगंसमपागासक्तिं।
श्रद्धामवरदाशास्वाद्यतिः शास्वासक्तिःदेवे
रापित्रयरिमक्रेतिभावः यउंमा नसमाक्षांस्व।
प्रमांणानेकार्योकार्यविवस्थितोइति तथाहे
उमेहेश्रजेहसनेहसः सहहेसेनवर्तेनेइतिस

देवी
८५

ह्रसासानोदासतीश्चवसरेप्रसंगेवक्रशारण
मसेनव्यापारं नैचित्तेमोहैर्यनोजाउह्रराव
नाशायकोविवेविवित्र्यरविनसह्राराहभाबाश
ह्रीर्थेमनाहेह्ररवऊणिववस्तुयसेयमेणुणे
रंसरागदेस्तदेहिददस्तविवपनस्वनयाणिनो
स्माकेगमागमासेसारान्तनमवसांतनमवश्रा

अविद्याश्रयंवायत्नंआसामाशांहरछिंद्धि।
विनाशायमोदेदेहीमर्थ्यः मेममनंवेसर्वाण
शरणंपरायणंसद्धसानगीमेवचिन्नमोहमा
नममज्ञानंनेवचिन्नमोंहवाविज्ञेनानाविंयमोंहमो
वंविफलमद्यान्समारम् अवसरत्नश्रपसगत
प्रयात्नशंतकिंयाचितयेनद्वितीयमाश्राशश्च

देवी
७२

र्थः ७८ वेद्याप्रमातसेव्येव त्वयोलोकप्रव

र्तिनी निवर्त्यसि देवित्वं महामोहमयीति

शाम् हे देवि त्वं वेद्याप्रमाणस्वरूपेण विड

म्बसालोकप्रवर्तिनी प्रकाशादायिनी ज्ञान

दास तोमहामोहमयीम ज्ञानस्वरूपेणानिश

म विद्यांनिवर्त्तयसि हावप्रसि

72

अतएवप्रभातसंध्याइवउषाप्रसूषघोरंतनरंय
थ्या साहिसंध्यासर्वैषांवयाभवतितथास्तथा
लोकप्रवर्तिनीसहंत्रांयकर्त्तांनिपानिवर्तंयति
संवादिसारंसपत्नोसद्रागोरिजयेस्तुदे तवसे
नोरदेसंत्रसंसारेस्तममानदे संस्तनस्परसे
नभाषासंसेषः तत्रंसस्तनशाद्वार्थस्लावत् रे

देटी
८३

देविषमुदेशाणदायिनिनवंसवीपमोहेस
नैभावाविमर्थः नैवेकाविद्यमानताप्रता उ
ज्वलतानेसेनसह्वियमानमागोपराधोयेषां
तेषांसागसांसापराधानामरीणांपाड्गुणाज
येभिभवेपराभवेविषयेसंवादसारंसपत्नी
संवादिनीजायमानासारस्यवलस्यसंपत्तिः

73

समृद्धियेयोस्ति सतेमापरायाश्चरयोयया ज
नेनेजीवंनेतदानवसन्नियानंमोजंस्वलद्य
तेऽस्मर्थः तथानेसत्तेहिभवसागरेसुनीरदेशो
भवपारप्रदेनेयियसमानंवस्रभावेणसंसारसा
गराडुतीर्यतेऽहतिभावः तथास्वसमानेत्रपमे
शमानंददतः अथवास्वसमंत्वलादिसंभप

देटी
७४
74

यैतं चन्द्रशविधे भूतं सर्गं निमोदितं यासं।
मत्वेन साधारणत्वेनावस्थिते शाह्वं शाह्वबल
ददतः नश्वसंसारसागरसमन्तरणं स्त्वम्
नथाचवाकशोकनि: ऋचैवप्रदेशे परमेश्वो
ममास्मिन्देवात्राश्रयिविशेषेनिषेद्धः यंत्वनवेद
किम्रचाकारिष्यातियपतदिडलोमसमा।

सतरति स्वसेनाभाषाष्टौ पुना हेगौरिहेरि।
हेगौरिजयेस्तजगन्तुत्रैलोकांदे नतवसनीत
पःशक्तिस्तपःप्रभावःसदासर्वकालसंवादे
सारसंपत्तीशास्त्रानिसारंसशक्ति: यदुक्तमम
रोसिंहेनक्रादिनीवज्रमस्त्रीस्पाल्कालिशोभि
उंरपवि: शतकोटि:खरु:शंभोदंभोलिरस

देटी
७५

निर्देयो: अनपायिनीवनप: शांकिरिमर्थ:
कौटशिगोरि सोबरदमते वजेवनोविकार
जयासकै कौटशेसतेवंससार श्रेय: प्रयाने
नथाद्देगोरिससमानदेहशमाननेहशामे
सहपितोनद्दकजयिभि: आनेनप्राणेन सु
मुदनवत्वाशणमनीतिभाव: यनश्विनज

यपवमोदः यडक्षा वितमेवाह्रिसंसारंवागा
दिके पाहृषितम् तदेवतह्निनिर्मुक्तमोदाः
न्मिभियोपमश्रति ७९ आगममणिक्लदमाह्
ममममसमदह्रदपरजस्व किरसविभयव
दितोसमये उज्वलभावसहस्र सस्क्ताप
भ्रंशाद्भेवः ह्रिपयकाविहृतम् श्लोपिसस

देटी
७८

शांतपाहार्थः तावद्भक्तजनाद्वद्देदेविश्वपर
जस्त अपगतसजस्केशुविगलितमोहेशुन्दु
श्नैःस्मात्संसारात् असमयेनवमस्येयदागम
मणिहादमहिमसममस्मदकृत आगमाःशा
स्त्राणिनपवप्रकाशाकनातमणियइवमाण
यः तथाशोभनोयोदमस्त्रिवोपशामः सपवा

त

निर्वापकत्वाद्धिमंतत्स्मर्वंधीयोसौसमोनाऽभ्
लः सममहोह्वषः तेहंतनोतिच्छिनत्तियत् उक्ति
रउदितपञ्चज्ञानंविनाशयेतिवाक्यार्थः कथंस
विभेववत् सर्वोयज्ञोयस्मात्सीतिसर्वीयायज्ञ
कः तेषांभववत्भीतिवत् यज्वनायथाभयं।
किरसितद्वदज्ञाननाशयेमर्त्यः तथाकोट

देटी
७८

शेषुनष्ठ उज्वलभावसहस्त्र उद्गतयोसौ जल
भावोजडभावोजाद्यंतत्रसहोबलेयेषांतेषुल
ज्ञेवेकत्रूपाविनित्याम्नायः अथशाक्तनाःपश्र
शाभाषार्थः जस्तपर यस्पपंरकेवलं आगम
मत्ति आगमाःशास्त्राणिमोणमनसितथा
स्वदमहिमक्षनमाहिमाशास्त्रावबोधः तथा

समशामाः विषयनिग्रहः पतेचसर्वेसम्मदसा

मदाः साम्यमनाकुलत्वंददानाः किरसवि

किलसोपि भयवादिनोसमयः उज्जलभावभाव

सहः सभगवतीनोषमयं उज्वलभावसहस

सहस्त्वशाद्दोवाकल्पार्थेनदापिकिलदेवोपरि

नोषागनेनिर्मलपदार्थसहस्त्रामिमर्थः देवी

देटी
७८

प्रसादविलसितं तस्यानिवाकार्यः यथयवक्रम
नेवादेशात्वंसंगिम्नांभासिवाविदिवोकसः
तथादेशात्वमस्काराजयेनिवरदेहिषः अत्र
निभिज्ञायमकमिदम् हेदेविवरदेभिलाषि
तदायोनिवादेस्वपदन्पर्यपदन्परिग्रहेशात्व
संगिम्नांशात्वसज्ञायांवाचिभारमांतवभवती

भासिषाभसेनथादिवौकसोलेखोदेवास्तवभ

वमाःसंबंधिनआदेशास्वंसत्कारात् आदेश

आज्ञानदेवास्वंविनाशायाभिनिमितनत्सत्का

रात्ज्ञावनावलाह्वैनोर्दिषःपात्रुतजयमभि

भवंतिवादेशास्वप्रमितिपर्वदारयमनेपष

मभिज्ञानादश्रतिभिज्ञायमेकमेतत् सदाबा

देवी
७९

79

जवशिष्यानाः सदानजपाशिदिताः ददास्य।
जंस्वशिवताः स्वदानाजदिशिस्थिताः गोमू
त्रिकाबंधहृदयेनज्वालाकारंबधंसंबंधयादयं
जालबंधः हृदेविश्वजस्वमनवरंनोशिवताः
श्रेयस्मानिददासिश्रयच्छसिकोहपीः शि
वताः सदासर्वकालश्चव्याजेनिंदेमेः वीरा

भिर्जितेंद्रियैः ध्याताश्चिंतिताः तथासतत् शो
भंनहृतत्वात्तजपैर्गृहीतमंत्रावर्तनैः शिवि।
ताश्चभ्यस्ताः अमश्चसंघट्टदात्ताऽर्जिताप्रथा
नायाश्चजदिक विस्मस्यानैपरंब्रह्मतत्त्वस्थि
तापरंब्रह्मणश्चागताइतिभावः अवंतरस्यका
ताप्रतिज्ञायसकेनसहाम्बनायोग्मीत्रिकांबे

देरी
८

80

यैनेकेवलेनजालाकृतिर्विलिख्यतेतं नंत्रया
यानुरूपेणकाव्यकविचारे जालसंप्रयोगात
त्वविदः चित्रकाव्यकरणकुशलाःकवयःप्र
माणम् नत्रकेवलेनजालबंधोयथा अयंगो
मूत्रिकाबंधः पूर्वापरसंयोगोयंजालबंधः
चक्रंयथा ॥ प्रकारोप्युनाःहरेःसमारंदे

विनाजननताश्रिमनतवननःवे
तिस्वसारंदेवितायोगेनद्द
पिनाशुभाः हेदेविजनता
जनसम्नहः त्वांत्वांभवंती
हेदेःगोविंदस्यभगिनीश्रा
श्रिमसेसेवनतवनःसमतः

देवी
८१

81

स्वसारं निजमुक्तकर्षं वेत्ति जानाति कथं योगेन वे
तोऽहमिति निरोधेन देवि त्वा व्यवहृत्य महापि ताशु
भाविनाशितकिल्बिषाः तथा च मनः प्राणा
यामेहं वेद्दोषान्यमाहारेण संगतिम् ध्याने
नानोस्वरान्भावांधारणाभिश्चकिल्बिषम् स
मस्तेंद्रियहृत्तिर्हिप्राणेणवायुः प्रकीर्त्तिताः त

ऊयादिंद्रियाण्यास्तु विजितानि भवंति हि प्रा।
णसेवजयो योगः प्राणसेवजयस्तपः प्राण।
सेवजयात्सर्वे प्राप्यन्ते नात्र संशयः तथा च बृंद
स्त्रिसुपनिषदि यथा शकुनिः सूत्रैर्विबद्धो दिशं दि
शं पतित्वान्यत्रायतनमलब्ध्वा प्राणमेवोपाश्रये
त प्राणनिबंधनं हि सोम्य मनः तथा च बकबीज

देटी
८२

82

त्तिः समस्तंजानेरथमेकचक्रमेकोवहति स॥

युनामात्रानाभिचक्रेयत्रेमाभूतानिभुवनानिय

स्थुस्तस्थुरिति सदाभोनियतिज्योतिनाहरथा॥

नस्यसादनः प्रभावनः सोमयेनकल्यनेमोहन्त

भिनः हेदेविस्वप्रभावनः नन्माद्दाम्यायतिस्व

तथीश्रमोसयमेवानाहरशनयाविधंसंस्कोभंन

ज्योतिप्रकाशमात्रं तेजस्तमोतिलभंते येनज्यो
तिषाकारणभूतेन हृच्छनावामाहस्तितः मोह
विनाशहेतोः प्रभादीप्तिर्विद्यते यस्यातितस्य
प्रभावतः सूर्यस्य समः तत्स्यः कल्पते समर्थो भ
वतिं संपद्यतस्समर्थः एवं देवाश्च सकलादद्
यिणीतं प्रतिपाद्यते न स्माकेन विंडस्यापि नाश्र

देवी
८६
83

दर्शिता पंज्योतिर्बिन्दुशब्देनोच्यते यडुक्तं
यदादित्यगतं तेजो जगद्भासयतेऽखिलम् य
च्चन्द्रमसि यच्चाग्नौ तत्तेजो विद्धि मामकम् त
थाचोपनिषत्सोज्योतिस्थानमसकृच्छ्रागमे
ष्वुक्तम् नेत्रयोरुभयोर्मध्ये नासावंशाग्रम
ध्यतः हृदयं नाडिजालो याहि षसायतनेमा

ह्रन् इति तेषां गतिः सिता पारापरा विद्योतिनी

यतः संसारादत्र चाखण्डं सत्त्वं पारसिद्धिपातिनः

स्वयं स्फुरद्भवन्ति देहमानः संसाराउत्तिर्णोऽथ

नः उन्मत्तेमिश्च्छुः प्रसन्नसञ्जातिः शोभणंपा।

रायणशावणकोटश्रीसिताऽनिर्मल्यापाराऽप

येनानंतायराउत्कृष्टाविश्वनन्दत्वानार्थदात्रसे

देटी
८४

सोरेसर्वंश्राणिनेविपत्तिनः आपदश्रोनैःविपा
सिरत्तसि चतुर्थीयेपादनोनपवपदत्रयाहु
भ्मतश्मस्पृष्ठचतुर्थीना परमायानपहुति
र्यायास्तोसृनिजनाः परमायानपद्मायवि
योशरणमाहनाः ८५ ह्नेजनाःश्रुमेमासःपरम
सर्थमाहनाःसादराःसंतःआर्यायादेवाः सं

वेयंमौनंस्मृतिनंस्मरणंधारणमायाश्रयंश्र
यथंस्मृतिंनकिंविधंयायापरमाउत्कृष्टानपोह
नितिनियमत्रनवर्तनंदेश्याःस्मरणमेवपरमंन
परमर्थः किमर्थंयेयंवृद्धीनांपोषायहृदये
श्रुष्वकारावुद्धिरितिबजवचनानिर्दृष्टः य
उक्तम श्राश्रुधाश्रवणंचैवग्रहणंधारणंत

देवी
८५

घ्या ज्ञानं विज्ञानमन्हस्थापोरुद्धिः स्रतोष
ये न प्रवादिमतनभेदप्रुहशालेमहिमाश्रयः
भानिनवविशिवसेवीशावोनामसमाश्रयः
हेदेविप्रवादिनांवामिनांमतनभेदप्रुद्धि
नानाविप्रुनेनवटशाश्चालोकाभानिशाभेते
यामेवप्रवादिनाभिज्ञानिज्ञानानितास्वदीया

पद

वरदध्रुवइतिनामपदार्थः किंभूतादृशः महिमा
स्तवः महात्म्यस्थानम् नविशिवस्यैवभवति
स्थूलस्ययथाशिवानांकोटीनामसमाविषमा
लोदनागस्त्रस्त्रयोयावा: आजन्नेपवमेतादृशाः
स्यर्थः यच्चेहयानवस्फोतस्तुदारवस्तुयामतः
यस्त्रोतोयामवहितस्तुदासतः गोमत्रिकावंयः

देवी
८८

संदष्टयमकम् इदंदेविनवमभवमावेष्टयाव्या।
मोरेण श्रवणचिंतनाध्ययनलब्धेनेनंइद्धि।
यादिनियमेनवायत्नपैवागीशायावेष्टाय
तउक्तं मननमस्तुपरंतऊर्योदद्नग्रामवद्दिष्य
नम्र चितंबुद्धौविनादिप्यसाद्भुद्धिन्तोनगेव
रेत्तानभवनयाकमंऊर्योनायामामाथिकम्

य
चे
च
ह ना
वा
न स
वा
श्री श्री
न
मु
दा
रव
पूदा
मतः

इति श्रुतपवनयाचेष्टयास्फोनेविकसि
तंयश्चेतः श्रवदित्तंवसावद्यानंसंयत
मनः श्रुतपवोदारवपूपरममनसाय
नेतश्चेतमुदाहर्षणपलादितंसत्तथा
मतोऽज्यातिः स्थानानेभावलदणात
स्थानानरवपूयायाहामतेयानिशमोऽति

देटी
८७

शाह्नव्रलोदयंलभन्तश्मर्ये: यउमे ऊमिमे
कादरे ब्रह्मनथाचोपनिषत्स्व पतदेवादर
ब्रह्मपतदेवादरंपदम् पतदेवादरंज्ञात्वा।
योयदिच्छतितस्यतत् गोमूत्रिकाबंधोयम्
यमकश्चश्लोकस्यैकदादर्शितः स्वरदेशास
तेकीर्तिमेउन्नतेननयन्तियेःवादेशास्यतेधीरे।

87

भवतीभुविदेवतागोमूर्तिकाबंधयमकं
हृदेविवरदेशुभिमनदायिनिधीरैरविह
तविभैभवतीत्वंभुविभूमोसंसारदेवता
भारणेसनेसूयतेनेशुसांमसःकोर्तिश्रा
येसुरदेपासदेवसदनमउनतनये
श्रायंति ८८ तनंवीनावततनगनत्व

की पी

देवी
८८

ननवनीतनन्तः विनं विन्नवविनववीनावीनवनं
वन ध्वनरः हेदेविविनविघेवनाश्चर्यवीर्ने
वीनवनंसांस्थानांवीनेसञ्ज्ञावसान्नानांप्र
धानपुरुषसञ्ज्ञावावेदकादेशाहेतवः नेवि
घेनेयेषांननोहेतोनवभवमाः विनंवयनेव
विनेज्ञानेसारस्यैः नहिज्ञानादेवमोदः।

मावरनित्यर्थः यस्मात्त्वंननवतो उद्भवतोन
त्वेपरमार्थपरब्रह्मस्वरूपननवतोविस्तारव
तोकोटक्रमत्वंवीतावननत वीतविपनाश्रव
नन्ताविस्तीर्णस्वदेवय्यापदननन्तसामर्थ्योन
त्वमेवसर्वंयथानमितिमामर्थ्यार्थः ८९ नारेश
राणस्तुदेवतोस्तुदेशमाणस्तुयमैः त्वेदोयायासितो

देदी
८९

दग्रस्वदोषापासिनोदने पादगोमूर्तिकांबेथ
हयेनन्त्राणबेथः हेमारेमारामि
विविमेलेंवेंबेभवतीशारणम्र
यनोयाश्चिनवाणायलिंहनोउ
दग्रस्वदोषाउत्कटनिजबाऊना
दोषापासिनाउरितविनाशाक

त्रैनव्यापारैः नोदनेषु राणेकालेस्वैरिषावंगांश
क्रंसयांमयाखिरन्नमिपालिमादेवाभवतोश
राणेमेमपुनः सयामासक्ताः संपद्यंतस्तिवा।
कार्थ्यः प्राज्ञनेनस्वरदेशस्तेकोर्तिमिमने।
नाधगोमृत्रिकांबंधेनमहाम्नुनापादेनाहति।
गोमूत्रिकाबंधेनतूणबंधोयंमासः तत्रप्रका

देवी
१०

रं पंचकं म्लिष्टत्वान्नलिविनम् १० समातरद

यारत्नयालोकरत्नयातमद्दामनाः मेधैर्यंज

ननोपासजननीनिगुणस्थितिः हेमातःशोभ

नजननिजनानांलोकानांनीनिर्नयस्यगुणा।

नांसच्चरितानांस्थितीः स्थैर्याणिपामित्रा।

यसविद्याप्रसादाद्विजनानांनीतैर्गुणश्च

स्थैर्यंसमयन्तेशास्त्रमार्गोत्तुहंवीव्यापारोनीति
गुणाद्रमादयः कीदृशींतंयन्दयालोकाभं
द्दयासाध्यनज्योतिर्ह्याणेनाज्ञटगृहीतंसफद्ध
द्वारंमनश्चेतोयथाविनाशप्रकाशद्दीपिणीत्य
र्थः तथाधैर्यजननीधैर्यस्यानाकुलतायाउत्प
त्तिः ९। ख्यातिकलनद्दैकान्तसमर्थयज्ञ।

दे·टी
२१

ष्मितः सदा स्मरंतं सौ म्रुखे दानवानाम स्त्रीस्थि
तिः येह्रविवर्तिको यम हृदे देविं त्वं भक्तो ह्रतो
स्मिं जगति श्च नवानाम कृतानां स मगेय जंघात्र
याणं विदानाम स्त्रीस्थितिः श्राणं दृपासती वे।
दानो ह्रवा गीशो श्राणः जनानां च नथा वब
हृषी ष्कतिः चत्वारि श्रृंगा स्त्रयो ग्रस्पादा है

णोर्थे समस्तसामो अस्यास्त्वियाबद्धो हृष्यमोरे
रवीति महादेव संतानाविवेषा इति अतः स
दा सततं सरदमां मुखविदानि संभृणाभिमुख
दायिनी ख्याति समूहः कलोभवनेददाचत्त
गापकानपरावेदेनांविपर्ययदोषरदणीत्व
मेवेति भावः रेफवर्णेनेनायमपरोर्थः सरद

सांरक्षोभिः संहितानां मुख्यदानवानां सामग्र
ज्रुषां सामग्र्यं समग्रं समग्रनांज्ञषांति सर्वं तेये
तेषां समग्राणामिमर्थः सदाख्यानिकल्पन
ददाश्रयाक्षेदनवन्द्राभवसोमर्थः रक्षोदा।
नवयोत्रभेदः श्रयवादासानिसमानिश्रश्रया
नानियानिरक्षांसितानिदानरक्षांसि महते

वर्तंतेयतेसदासवृत्तसः तेषांसदासवृत्तसांप।
रिवराणामिमर्थः अथवामहृदासैःवृत्तोभि
प्रवर्तंतेयेतेषामितिअत्रसौकेमामग्र्यइति।
वर्णस्यरेफस्यविपर्ययाद्धइतिजायतेरेफविव
तेकोयं ११ सितासंसत्समतासेवृत्तेनेलसवृत्तंत
सतः ततासितैनैतितनैसेतिसवृत्तिः वृत्तिस्ततोसि

देटी
९३

93

सा सुदतः हृदे विसाञ्जसिमानेन नो हेतोः शुद्धि ः
शोभनाकृतिः रत्नाभ्रवतेः किंनिपातनात् रूपं
यस्मान्निभवस्माः संबोधिमाः स्तनेनुनेः हेतोः स
नः सायोः समानं सदा से सम्ह सभा स्त सम्ताभ्र श
स्तनासितानिर्मलास्तेनि हृतिः न स्यान सम सतः त
नाभ्रस्तितापति विस्तीर्णो विद्यमानतायानि दीर्घ
माभ्रा

रोगंचलभतेह्याविर्भवतीतिभावः कीदृशीत्व
स्मिताननेतितस्माद्देपिताईनीनांबाधीनां।
मूर्तिःप्रसवोयस्मा १४ त्वदस्वयाजनसंवेभास्
नेमलनद्यतःसदात्वयासंगयवेसमित्यामरिन
नितः चोमूविकाबेयःहृदेविमलज्ञत आवर
णानिवारिणित्वदाज्ञयाःभवच्छासनेनजगत्स

देटी
१४

९४

वंसमग्रंत्रैलोक्यंज्ञानघनमेकंविबुध्याशमयात्मा॰
कंभवतीतिभावः यतोयस्मात्कारणात्त्वमवि
जितिनःशात्रुप्रेरणाद्विपदाविनाशनाद्वैतोक्त
याभवनासमिंद्वसंलब्धज्ञानंसमग्रंयथंवंसदेव
ऊणीलंवपनजगङ्गासिंनप्रकाशितंमलंहृ
भासोविपदानांनचंमंत्रुदसिप्रस्माभोस्यप्रागव

न्.१५ यतोयानितनोभ्येतियययतंतायतोय।
तेः मातामितोतमतस्मात्तेतोतंमतिमम
श्लोकाधक्षत्तरम् हेदेविमतिर्बुद्धिममता।
यतांसिविनायंता कोहशीतनोतोमांविगत
नमस्काम् ययाममायतोयानियतोनिव
तेतेननोभ्येति ननोविनश्यतइतिभावः की

देदी
९५

९६

दृशीमतिःमाताजननीतथाभिन्नापरिच्छिन्ना
उत्तमाप्रकृष्टज्ञानमयीपतेषोऽशास्लोकाःच
कैषोडशाराःपतपवचद्भुनस्तोमरमतोति
रिक्ताःश्रमोषोऽशद्वात्रिंशदराः२८सह
तांतवश्चितादासजंनमोहच्छिदावस यकु।
हेतुगतःपांपश्रमसपश्रमभंजयोद्धिमकारोदा
सज

नः एकोनिहन्तपापावरणः अपरः पापाद्वनः
नत्रह्रेमोह्लिक्षितअज्ञाननाशिनिदेविंत्वभव
तीमहन्नाश्विनामाहात्म्यमयवन्ना सत्तोयः श्रु
इत्वेदासजनोगतः नैमेत्स्यश्रामृः नमावसा
श्रुत्विनिह अमस्यमपापस्यपापकल्मषंस्र
संभवलाजयविवमेय ४ त्वंसाज्ञासज्जग

देवी
९८

मानःस्वंहंजातास्त्वमसु भक्तास्त्वाद्यामसु
ज्ञासिनस्यथंनेप्रदर्शीय हेजगन्मातःत्रैलो
क्यजननीस्त्वमस्तुसन्मार्गेविषयास्त्वाज्ञा
स्वनिद्रपणांस्त्वनभवनीमुख्योप्रयानाभ्रज्ञा
त्रुद्धिःस्वमुजातास्त्वयंकोविदिमाजदानस्युव
भ्रवाप्यथंनत्रुद्धिविलंसमत्रुज्ञासित्रवयंमसत्रुज्ञा

सतेयत्र

तत्वदर्शाय प्रकटीकुरु अस्मादेवश्लोकादत्र
गाणपश्चिमस्तवमार्यो भवति ९७ अत्रासर्वंजग
न्मातः स्पष्टंजानाम्यहं त्वमसः प्रत्ताभासितंत्वमा
श्रुत्यासस्त्वमृथ्यंत्वप्रदर्शाय अर्थोस्ताः हे देवि
जगन्मातः त्रिलोकीजननि शोभंत्वंत्वम्मागो
येषांतेषांप्रसांनद्विषयायायाश्चास्ताः तासंत्वसा

त्तानाविदितामुख्याब्रह्माभासिस्वछंसस्तुत्य
कटमानेंदद्वंपसत्स्थंनमहिमानंप्रदर्शय
हंमोरुपः द्वमापताः सदब्रोभास्त्वमुत्रनः
सतेहितः सेवतेनाः सतंनयः सतेहितः हेदे
विद्नमापतांस्त्वपताप्रसिद्धायाः दांतयः।
दर्पनिहनयः नामवतीतिभावः कीदृशा।

दृग्मात्रकृपोऽहं नमः क्षोदविनाशिने नमः तथा सद
द्योभाः समाश्राद्योभक्ष्यश्चेष्टाश्रयिकाश्रम
र्थाः नाः दृग्मात्रः सततमजस्रं यउन्नतः प्रधान
पुरुषः सत्तां धिष्ठितः शोभते नमो गौणपाय्या।
दितः सततसेवितं श्राश्रयते नमः ते भवमास्थितो
ऽप्रकृतः ९८ कोऽपि विनाश्य स्तुवन्नमहस्याने।

देवी
९८

स्थिरामतीः पदं यान्ति स्वतपसा लभन्ते नः सम्यक्

किम हे देवि अत्राविनमोहस्थाने अन्ववात

निउन्मूलितानि मोहस्थानानि मदादयो यया

तस्याश्चाकृतिः यत्नस्त्वं स्थिरामतीः मे आदि

कायिषण्णप्रचलाः करोषि संपादयमि अत्रैतो

हेतोर्यानिर्मुक्तः स्वतपसा पोभन्ते न निर्देभनत्र

नादिनाशस्तुलिंकमरजस्समोरद्धिंतंपदंस्था
नेलभतेशाश्वोतिस्तुलिंकमास्तुरूकुणसंवेतेन
स्तुलिंकन्नासहवृंतेनेयतस्स्तुलिंकसममव
गुणम् चत्वारपतेनमिश्रोकाः पम्पश्चश्रय
मंश्वथममन्दारंश्रीणिश्रीणिश्चन्दाणीणिलिवि
नावतर्थंमन्दारंश्लोकशांतेचभवतीतिनेम

देवी
९९

द्वितीयमर्धमीलितंभवतिएवमेवचांतर्लिख

त्वामध्यान्नाभिमीलनंभवतिएवंचक्रप्रस्ता।

रः एवंजनेरदर्शनीयः अतएवात्रिंशनोनेमि

स्यानान्नाभिनोवाअमंदत्वान्तमीयन्तमीयमे

कोनत्रिंशं एकोनत्रिंशंचादावमादायय

थ्यालिखितदर्शनाऽनुमारमम्

९९

कविक्रान्तिचर्वीन्द्यवर्णोद्धात्रिंशानः श्लोको।
ऽयंसंपठ्यते ९९ देव्याः स्तोत्रमातिष्टदेवीशान
कसंज्ञायादेशितानुपमासायादमोनोणस्तु
तोत्रमिति ६ संकश्लोकोयत्रमठ्यते अथोस्मा
यंपञ्चमिवस्तुक्रमप्रकारांस्तुतिंतुतिनणोस्तु
तोनोणाखसकसविस्तुतः पुनः श्रानंद

देदी
१०

वर्थननामाभ्यायानविहितवानभ्रकार्षीत
कीदृशीदेवावागीश्वर्याःस्वभोक्तमेनिद्रावि
भावेश्वादिशादेवोपानकामिनियासज्ञानया
देशिनाऽनुपमानहृदोणदेशोनिर्देष्योभ्या
ज्ञाविद्येनयस्याःसादेशिनीतस्याभावोदे
शिनास्थानविशेषः नयादेशिनयावि

श्रितयाविद्यमानाम्प्रशंसामनन्तमोदेवी।
स्तोत्रनयाहर्वीतिशायिनीमितिभावः ।८।
ह्लादयन्तीनियतभाहरवपुः सर्वोसितास
वेतोऽङ्गवीरारिपरिच्छेद्यविद्यतोथ्यातैवनि
वेणस्तः देहार्धेनिहितामवेनभुवनत्राणे
कत्तानाम्मनादेविनताभिवापराजगन्तिका।

देटी
१०१

सैसेकेहृगोऽद्रस्थितिः प्रहेलिकेयम् हेदेविव
सिवजगतिकापराभवमीत्रलात्रिभुवनेका
मावियतेनमस्तदृशीत्रैलोक्येपिनाभ्याविद्यत
इत्यर्थः हार्दयोतंस्वहृत्मोहत्सानियेत्र
प्रमाण्यिभास्वरंदीप्तिमहत्सुःशरीरयस्याःसा
तथाविधातयास्वर्वासिनांदिवौकसांसर्वतः

समंतान्नूर्ध्वांतारि परिन्नाय मजेयथाञ्ञशामनं

विदयनीऊर्ध्वाणांतथाध्यानेवनिर्वाणमहः वि

त्तिनेवनिर्वाणमोत्दंन्तेप्रयच्छतिश्रपरंदेहा

येनिह्निनाभवेनदेवनयोननशीलेनभवेनेशि

वेनशरीमाश्चेनिष्ठोजिनास्वशरीरवामभागस्था

पितान्हेराणप्रभुनाकोटशेनभुवनत्रोणोकस्मा

देवी
१०२

नात्मका भुवनानां त्रयाणां लोकानां त्राणे र।
दायां पकतानपकत्र सः सर्वदा प्रसितास्या।
त्माप्रशांतिः स्वभावो यस्यं त्वचकोटपी सके
संरौद्रास्थितिः प्रोभनेसिंहराजोस्थितिरवस
थानंयस्याः अथवातिहंतस्यामितिस्थितिः
सकेसंरौद्रास्थितिः यस्यास्सा अथवत्तीमः

102

वायराजयानेकाश्तिप्रभ्रेकृतेमक्नौसवीन्द्र।
स्त्रितिरिमनरम् नवलाकाश्तिएछ्यांघाभ।
गवन्नुंसिहमृनिरिंमनरदानायहेलिकेमी
यमुच्यनेव्याख्यान्तसमानामर्वत्रकेवलेदेह्रा
धनिविवेशितामवेनेमन्त्राकारप्रसेघोव्या।
ख्यायनेनयाभुवेनाविद्यमानेसमारेणाजेनभग

देटी
१०३

103

वत्तविस्तनादेहार्थेशारीरएणभागेनिहितै
मिनावान्तरतिविशेषः प्रेह्नलिकेयं १०१ लै
शोन्माथकरीसत्तोभवहवानंदेकहेतोग्रह
मंजानिजगतांभवंतिविभवाः सर्वेनवान्नय
ह्मानडगेनकाविदेवसोदतिजनमत्तझकिसता
शयः स्तमाभतेरामित्रयेतिविद्वेषेस्वसायसश्रीरिव
चत्त

रर्थः सर्वैरुक्तप्रकाराऽपेदा यां वर्तन्ते ते मन्त्रविभ
न्त्रया पस्तुः सहस्रपास्त्वयोत्तमान्तं भवन्तीविद्रु
येदैवैमनीषिभिर्वा श्रीरिवलक्ष्मीरिवस्य यः
सेन्द्रयमे अर्थवशाद्विभक्तिवचनलिंगपरि
णाम इति लक्ष्मीर्यथा भन्त्रैरभिमन्त्रयास्त्वमास्य
यते त्थ्यानस्स्यमस्ति पंचनदस्थानिस्थितिप

देवी
१४

दानिचत्रणोभवभवानीकमलाकांतकम
लानां वोऽस्मैनेननौपमानयोः कमलाकांत।
कमलयोस्तावत्तन्निश्चकारोव्याख्यायोन
हेश्रीभवद्दशानंदकहेतौ संसारञ्जस्यभगव
तोविस्मोशानंदचिताह्लादनेयकहेतोयक।
निमित्तभूतेत्वभवनीसतांमसाभूनांक्लेशोत्माथ

करोत्यविद्याविनाशिनी करोतिक्षिप्रनुलोक्यमेद।
विलोप्य तस्यास्तेजगतोत्रयाणांलोकानांमाश्रयः
क्षयान्नेमातोजननीतस्याविभवाःसर्वेगुणास्स।
कलाः तवानुग्रहाद्भवंत्यसादाद्भवंतिसंपद्य
तेत्रमनत्वङ्किमनाशयोजनः भवन्त्येवाप।
विश्रीकृतमनालोकः दुर्गोदुर्गतोनकापिदेवन

देदी
१०५

ऊर्ध्वचिदेवसोदानिनिमज्जन्ति १ भन्त्रेरोभन्न
यास्त्वेनेनितनत्रंतेः प्रयोजनाहेभवद्दंसमा
रनाशाकविसा नथ्यानेदेकेहेनोत्वमतोस्के
शोन्माथ्येविद्याविनाशनेकरीहस्त्रीश्चानेद
कहेत्वन्मात्नप्रदश्मर्थः नथ्यानेवजगंता
गुरुः माजामायकस्त्रीत्रिभिः क्रमेरितिमावः भ

वोनिविभवाः साम्राज्यतादयः सर्वैनवानुयस्य
तद्दुर्गैसमारंबयेनेनकाचिदेवसोदीनजनः।
स्वर्गकिसन्ताशयः २ उपमेययोरस्यनांसंब
यः तत्रभवान्मानावन्त सर्वांलेकेशोभाध्यकवी
भवलोएमप्पमसुरूषेकवचनमेनन हेडुगै
विंध्यवासिनिहस्तानंदेकेस्तोषिष्ठहंसीस्व

देवी
१०८

166

त्वासमानं ३ पतङ्गतेगिरिशास्याङ्गनाहेमवा।
हेहराने देकेहे तोमेजगतोग्रतः मातारिंहसि
तोत्रैलोक्यंसहस्रांकद्रमान्नायः मीनानिःकु
मावसभूचिमानेतिह्रूपम् नवाग्रग्रहात्सर्वे
विभवाग्राणिमाद्याः क्रूरग्रहयोभवंतिशिवे।
श्रीपतिसमासमानमितिपवमयमर्थश्चत्र

हृयवाची ९२ येनानंदकथायोत्रिदशानंदे
वतालिनावाणीनेनहडकरमेनस्तोत्रंदे
व्याःकृतेंभक्त्या श्रस्याध्यायमर्थः नेनकवि
नानोणनमेयेनानंदवर्धनेनपनदेवश्रकाश
कारस्तोत्रेनवंभक्तासेवयारिराध्ययिषया
हृनंटहेरवितेकोहृशंस्तोत्रेहडकरशोभना
155

देटी
१०२

उत्कर्षक्ष्मकाद्यो यत्र सहृदुत्कर्षं नाम्ने केन।
चित्कंने पाक्रमिति केन कविने साहृदयेन।
नर्मकथायां विषमबाणलीलायां त्रिदशा॰
नार्दुजेनचरितो चबाणीभारती लालिता वि।
नोदितो विषमबाणलीलाञ्जन विरचयितुः
कवेः कृतिरानन्दस्तोत्रमिति वाक्यार्थः वल्लभ

देवायनितस्यंद्रादिमाद्वाप्यजन्मेमां कथ्यट
नामारचद्विहीनिंदेवीशानस्तत्रे पंचवागीस
र्योः स्वद्भूपमात्व्योयययन्मयाव्यांम त्रुाएपतेनज
गत्स्मान्स्मानिजन्मावामयरवोथम् वमस्तुनिग
गनोदयिसमकालेयातेकलेस्त्यालोकेः
द्वापंचायोवर्षैरविनेयेभीमगुमत्पे कर्म।

देवी
१०८

कर्मस्यानोदिनासाद्धिमकरशशिभृद्धक्रिव
क्रांनरस्यन्तेत्रक्षोह्वोथगायप्रलयरविकरा।
ग्राहनेजोविरामा निःसंमंदालिधोघाकच
दानपयशालापिनीमथ्यवाद्दावालाग्रास्त
दमवाह्वात्रिभुवनजननीयान्नवागीश्वरीवः
यकाघनसंपाच्युनन्तल्पमूर्नैरावार्यनारायण

गन्नाम्न: शिष्येणहृष्टेयमनेनपाणस्त्रवेत्त:
सटद्वेणकथ्यटेन ॥ इतिश्रीदेवीशतक
सटीकसमाप्तम् ॥ शुभम् ॥ १९४६ वै-
श्रीगणेशलिखितम्